

MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

Yüzdördüncü Birleşim

28 . 6 . 1963 Cuma

İçindekiler

	Sayfa	: Sayfa
1. — Geçen tutanak özeti	614:616	
2. — Gelen Kâğıtlar	617	
3. — Yoklamalar	618,642	
4. — Görüşülen işler	618	
1. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Hükümeti arasında Telli - Telefon irtibatı kurulmasına ve mevcut Radyo - Telgraf Servisine dair Andlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı (1/270) (S. Sayısı : 60)	618,643:646	
2. — «Türkiye Cumhuriyeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti arasında Sermaye yatırımlarının karşılıklı olarak teşvik ve himayesine mütedair Andlaşma» nun ve bu andlaşmanın ekli Protokol ve sekiz mektubun onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı (1/313) (S. Sayısı : 133)	618,647:650	
3. — Tapulama kanunu tasarısı ile Adana Milletvekili Kemal Sarıbrahimoğ-		
lu'nun, 5602 sayılı Tapulama Kanununun 6335 sayılı Kanunla muaddel 13 ncu maddesi (D) bendinin zilyedliğin iskatından on sene evvel tesis edilmiş vergi kaydı aranması şartının kaldırılması suretiyle tadiline, bu maddeye (E) bendinin başlığı ile yeni bir bendin ilâvesine ve bu maddenin (E) ve (F) bendlerinin, (E) bendinin (F) ve (F) bendinin (G) olarak değiştirilmesine ve aynı Kanunun 35 nci maddesine iki fıkra ilâvesine ve birinci fıkranın tadili ile üçüncü fıkra olarak değiştirilmesine dair, İzmir Milletvekili Mustafa Uyar'ın, 5602 sayılı Tapulama Kanununun 31, 32 ve 33 ncu maddeleri ile 34 ncu maddesinin 4 ncu fıkrasının değiştirilmesine dair ve Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, 5602 sayılı Tapulama Kanununun 52 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifleri ve Geçici Komisyon raporu (1/211, 2/35, 2/76, 2/122) (S. Sayısı : 210)	618:642	

1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Cumhuriyet Senatosu Urfa Üyesi Vasfi Gerger'in kesin idari kararlar hakkında Danıştaya başvurulacağına dair kanun teklifinin İçtüzüğü'nün 36 ncı maddesi gereğince Genel Kurul gündemine alınmasına dair önergesi kabul edildi.

C. Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir ve 3 arkadaşının, «İlk, orta tedrisat muallimlerinin terfi, tecziyeleri hakkındaki 1702 sayılı Kanunun değişik 3 ncü maddesinin değiştirilmesi» hakkındaki kanun teklifinin İçtüzüğü'nün 36 ncı maddesi gereğince Genel Kurul gündemine alınmasına dair önergesi reddolundu.

Aydın Milletvekili İsmet Sezgin ve 33 arkadaşının 5237 sayılı Kanununun 27 ncı maddesinin (c) bendinin değiştirilmesine dair kanun teklifinin havale edilmiş olduğu Millî Eğitim İşleri ve Plân komisyonlarından seçilecek 3 er üyeden müteşekkil bir Geçici Komisyonla görüşülmesine,

1111 sayılı Askerlik Kanununun 5 ncı maddesine 5 geçici madde eklenmesine dair kanun teklifi ile aynı kanuna ek kanun teklifinin ve 1076 sayılı Yedek Subay ve Yedek Askerî Memurlar Kanununun 3 ncü maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna geçici maddeler ilâvesine dair 97 sayılı Kanuna bir ek madde ve 2 geçici madde eklenmesi hakkında kanun teklifinin; Genel Kurulca 1111 sayılı Askerlik Kanununa bir geçici madde eklenmesine dair kanun tasarısını görüşmek üzere kurulan Geçici Komisyonla havalesine,

Cumhuriyet Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir'in, çırak, kalfa ve ustalar hakkında kanun teklifinin Genel Kurulun 21 . 6 . 1963 tarihli 100 ncü Birleşiminde esnaf ve küçük sanatkârlar kanunu tasarısı ile Çorum Milletvekili Hilmi İncesulu'nun, Çırak, kalfa ve ustalar hakkındaki kanun teklifini görüşmek üzere kurulan Geçici Komisyonla havalesine dair Millî Eğitim Komisyonu Başkanlığı tezkereleri kabul edildi.

Cumhuriyet Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir ve iki arkadaşının, 3007 sayılı Kanununun 7 ncı maddesinin değiştirilmesi ve 6 ncı ve 8 ncı maddeleri ile 6836 sayılı Kanunun kaldırılması hakkındaki kanun teklifinin İçtüzüğü'nün 36 ncı maddesi gereğince gündeme

alınmasına dair önergesi okundu, reddedildi.

Sayın üyelerden bâzılarına, Başkanlık tezkeresinde yazılı müddetlerle izin verilmesi ve

Bu toplantı yılında iki aydan fazla izin alan Gaziantep Milletvekili Osman Orhan Bilen ile İzmir Milletvekili Mehmet Ali Aytas'a ödeneklerinin verilmesi hususu kabul olundu.

Anayasa Komisyonu Sözcüsü Coşkun Kırca'nın, gündemin Tüzük gereğince bir defaya görüşülecek işlerin 1, 2 ve 5 ncı sırasında yer alan kanun tasarılarının Başkanlığa geriverilmesi hakkındaki önergesi kabul edildi.

C. Senatosu Manisa Üyesi Ferit Alpiskender'in, Kurucu Meclis Dilekçe Komisyonunun 1 . 9 . 1961 tarihli Haftalık Karar cetvelindeki 66 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi reddolunarak bu husustaki Dilekçe Karma Komisyonu raporu kabul olundu.

İhracatı geliştirmek amacı ile vergilerle ilgili olarak Hükümetçe alınacak tedbirlerle dair kanun tasarısı hakkında Cumhuriyet Senatosu tezkeresi ile Millet Meclisi Geçici Komisyon raporu kabul edilerek tasarı kanunlaştı.

1963 yılı Bütçe Kanununa bağlı (H) işaretli cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısının C. Senatosunca kabul edilen metni görüşülerek kanunlaştı.

Hususi şahıslara ait eski eserlerle tarihî âbidelerin istimlâki hakkındaki 7463 sayılı Kanunun 5 ncı maddesinin değiştirilmesi ve 6 ncı maddesinin kaldırılmasına dair kanun tasarısı ile

Diyarbakır İli Ergani İlçesinin Keydanlı köyünden Alioğlu, Kemal Taşkesen'in,

Üsküdar Ümraniye köyünden Ali Rızaoğlu, Hasan Kâhyaoğlu'nun,

Gölköy ilçesinin Hisarek köyünden Şevketoğlu, Adem Akçay'ın,

Gaziantep'in Nizip ilçesine bağlı Acemi köyünden Mehmetoğlu Ömer Aslan'ın,

Oğuzeli ilçesinin Çağdın köyünden Mehmedoğlu Ali Kocatürk'ün,

Bayındır ilçesinin Çırpı nahiyesinden Ömeroğlu, Cemal Zambaklı ve Mersin'in Mahmudiyeh mahallesinden Yusuf oğlu Ahmet Durer (Dar) ın ölüm cezasına çarptırılmaları hakkındaki kanun teklifleri kabul edildi.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Hükümeti arasında Telli - Telefon irtibatı, kurulmasına ve mevcut Radyo - Telgraf servisine dair Andlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı, açık oya kondu, yeter sayı olmadığından oylamanın gelecek Birleşimde tekrarlanacağı bildirildi.

İmar Kanununa bir madde eklenmesi hakkındaki 7341 sayılı Kanunun yürürlükten kaldırılması,

Milletlerarası Atom Enerjisi Ajansı Statüsünün VI nci maddesinin (A) fıkrasının 3 nü bendinde yapılacak değişikliğin ve

Kölelik, köle ticareti, köleliğe benzer uygulama ve geleneklerin ortadan kaldırılmasına dair ek Sözleşmenin onaylanmalarının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarıları ile

Ünye'nin Hamdiye mahallesinden Hasbioğlu, Mehmet (Mustafa) Yeğenoğlu'nun, ölüm cezasına çarptırılması hakkında kanun teklifinin birinci görüşülmesi yapıldı.

Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin 28.02 pozisyonunun sonundaki ihtar hükmünün değiştirilmesine dair olan Bakanlar Kurulu kararnamelelerinin onaylanması ve

Toprak Mahsulleri Ofisi Kanununun ikinci maddesinin (A) bendinin ikinci fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun tasarıları ile

İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, Beden Terbiyesi Kanununun 4 nü ve 13 nü maddesinin kaldırılmasına dair kanun teklifinin görüşülmesi, ilgili Bakanlar Genel Kurulda hazır bulunmadıklarından, gelecek Birleşime bırakıldı.

İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, Avukatlık Kanununun 7 nci maddesinin kaldırılması ve 114 nü maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifinin birinci görüşülmesi yapıldı.

Türkiye Cumhuriyeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti arasında sermaye yatırımlarının karşılıklı olarak teşvik ve himayesine mütedair Andlaşmanın ve bu Andlaşmaya ekli Protokol ve sekiz mektubun onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı açık oya kondu, yetersayı olmadığından oylamanın gelecek Birleşimde tekrarlanacağı bildirildi.

4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 115 sayılı Kanunla değiştirilen 7, 10 ve 48 nci maddelerinin tadiline dair kanun tasarısı ile İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, Üniversiteler Kanu-

nunun Anayasaya aykırı hükümlerinin kaldırılması,

Nallıhan ilçesinin Beydili nahiyesinin Çive köyünden Mehmetoğlu Durmuş Çetinkaya'nın ölüm cezasına çarptırılması,

İzmir Milletvekili Mustafa Uyar'ın, 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 494, 499 ncu maddelerinin yürürlükten kaldırılması ve

Çumra'nın Alibeyhüyüğü köyünden Ahmedoğlu İzzet Sivash ile Taşköprü ilçesinin Karapürçek köyünden Hüseyinoğlu Ali Ilgaz'ın ölüm cezasına çarptırılmaları hakkında kanun tekliflerinin birinci görüşülmesi yapıldı.

Kararları,

Kan gruplarının tâyinine yarıyan reaktiflerin mübadelesi hakkında Avrupa Andlaşması ve ek Protokolün onaylanmasının uygun bulunduğu ve

Özel tıbbi tedavi ve termo - klimatik kaynaklar alanında karşılıklı yardımlaşmaya dair Avrupa Andlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarılarının görüşülmesi, ilgili komisyonlar Genel Kurulda hazır bulunmadıklarından gelecek Birleşime bırakıldı.

Türkiye ile İran arasında akdedilen Kültür Andlaşmasının,

Televizyon filimleri vasıtasıyla programların mübadelesine dair Avrupa Andlaşmasının ve Türkiye ile Afganistan arasında akdedilen Kültür Andlaşmasının onaylanmalarının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarıları ile

İçel Milletvekili Yahya Dermancı ve Mazhar Arıkan'ın, İstiklâl Savaşına iştirak eden M. Hilmioğlu M. Rifat Özaydın'a vatani hizmet tertibinden maaş tahsisine dair kanun teklifinin birinci görüşülmesi yapıldı.

Balıkesir Milletvekili Cihat Bilgehan ile Konya Milletvekili Faruk Sükan'ın, Millî Mücadele kahramanlarından Telgrafçı Manastırlı Hamdi Efendi eşi Hasibe Mortonatlı'ya vatani hizmet tertibinden maaş bağlanması hakkında kanun teklifi ile

Mehmetoğlu Süleyman Kulaksız'a vatani hizmet tertibinden aylık bağlanmasına dair kanun tasarısı kabul olundu.

Sivas Kongresince seçilen Temsil Heyeti üeleriyle Türkiye Büyük Millet Meclisinin Birinci Döneminde bulunan üyelere vatani hizmet

tertibinden aylık bağlanması hakkındaki kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun tasarısının birinci görüşülmesi yapıldı.

1938 - 1939 yıllarında İngiltere ve Fransa hükümetlerinden temin edilen Tahsilât kredilerinin mahsup şekli hakkında kanun tasarısının görüşülmesi ilgili Bakan Genel Kurulda hazır bulunmadığından gelecek Birleşime bırakıldı.

Köy enstitüleri ve ilk öğretmen okullarının birleştirilmesi hakkındaki Kanunun 5 nci maddesinin değiştirilmesi ve

Türkiye Cumhuriyeti Hükümetince Avrupa fonundan temin olunan kredinin Devlet borusu olarak Hazine hesaplarına intikali ve Türk lirası karşılıklarının kullanılma şekli hakkında kanun tasarılarının birinci görüşülmesi yapıldı.

Millî Savunma Bakanlığı orta sanat okulları hakkında kanun tasarısı ilgili Bakan ve

Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının statüsünde yapılan değişikliğin onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun tasarısı da ilgili komisyon Genel Kurulda hazır bulunmadıklarından, görüşülmeleri gelecek Birleşime bırakıldı.

Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 152 nci maddesinin değiştirilmesine,

Milletlerarası Adalet Divanı statüsününün 36 nci maddesinin 2 nci fıkrasında derpiş olunan bu hukukî uyumsuzlukların çözülmesi hususunda Divanın yargı hakkını önceden tanımayı gerektiren ihtiyari kayda katılmamız hakkındaki 5047 sayılı Kanunun yeniden uzatılmasına,

Evlilik dışı çocukların tanınmalarını kabule yetkili makamların yetkilerinin genişletilmesi hakkındaki sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun tasarıları ile,

Hınıs kazası Karaçoban nahiyesi Hirt köyünden Bekiroğlu Bedih Kılıç'ın,

Karamürsel ilçesinin Mahmudiye köyünden Receboğlu, Hasan Şeker'in,

Fethiye ilçesi Girdev köyünden Naimoğlu Süleyman Ağırbaş'ın ölüm cezasına çarptırılmaları hakkında kanun tekliflerinin birinci görüşülmesi yapıldı.

10 . 9 . 1960 tarihli ve 79 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı kabul olundu.

«Hususi kredi» ve «silâhlanma istikrazı» ndan doğan İngiliz alacakları bakiyesinin tesviyesi için Birleşik Krallıkla Türkiye arasında mektup teatisi suretiyle yapılan 23 Haziran 1962 tarihli Andlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısının birinci görüşülmesi yapıldı.

Karayolları Genel Müdürlüğü kuruluş ve görevleri hakkındaki Kanunun 8 nci maddesinin sonuna bir fıkra eklenmesine,

Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı cetvellerin Bayındırlık Bakanlığı kısmında değişiklik yapılmasına ve

2000 sayılı Kanunun 3 ncu maddesinin ikinci fıkrasının kaldırılmasına dair kanun tasarılarının görüşülmesi, ilgili Bakanlar Genel Kurulda hazır bulunmadıklarından, gelecek Birleşime bırakıldı.

Hazinenin ve İktisadi Devlet Teşekküllerinin bir kısım borçlarının tahkimi hakkındaki Kanunun 6 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ile,

Havza ilçesinin, Çakıralan köyünden Mehmetoğlu Bayram Kalpaklı'nın,

Sarıgöl ilçesinin Çöp köyünden Ahmetoğlu Süleyman Bozkurt'un,

Ankara Kızılcahamam ilçesinin Pazar nahiyesi Ağacavıran köyünden Hüseyinoğlu Ali Osman Özden'in ve

Köyceğiz ilçesinin Beyobası köyünden Osmanoğlu Ali Karahan'ın ölüm cezasına çarptırılmaları hakkındaki kanun tekliflerinin birinci görüşülmesi tamamlandı.

Sanayi Bakanlığı kuruluş ve vazifeleri hakkındaki 6973 sayılı Kanunun bâzı maddelerinde ve bu Bakanlığa ait kadrolarda değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı kabul olundu.

28 . 6 . 1963 Cuma günü saat 14,00 te toplanılmak üzere Birleşime son verildi.

Başkan Kâtip
Başkanvekili Ankara
Ferruh Bozbeyle İbrahim Sıtkı Hatipoğlu
Kâtip
Ağrı
Rıza Polat

2. — GELEN KÂĞITLAR

Tasarılar

1. — 5237 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu ile diğer kanunlarla belediyelere verilen payların belediye vergi ve resimleri hükmünden olduğuna dair kanun tasarısı. (1/484) (Maliye, İçişleri ve Plân komisyonlarına)

Teklifler

2. — Kayseri Milletvekili Hüsametdin Gümüşpala ve 10 arkadaşının, 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun 32 nci maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında kanun teklifi (2/545) (Maliye ve Plân komisyonlarına)

3. — Bolu Milletvekili Turgut Çulha ve 13 arkadaşının, 2 numaralı basın ilân kurumu teşkiline dair kanun teklifi (2/546) (İçişleri, Ticaret, Maliye, Adalet, Basın - Yayın ve Turizm ve Plân komisyonlarına)

Raporlar

4. — Diyarbakır Milletvekili Alp Doğan Şen'in, bazı müessese, teşekkül ve işletmelerin kullandıkları, «Devlet» kelimeli isimlerin kaldırılması hakkında kanun teklifi ve İçişleri ve Anayasa komisyonları raporları (2/489) (Gündeme) (S. Sayısı : 279) [Dağıtma tarihi : 27.6.1963]

5. — Ticaret Bakanlığı teşkilât ve vazifelerine dair Kanuna bir madde eklenmesi hakkında kanun tasarısı ve Ticaret Komisyonu raporu (1/371) (Gündeme) (S. Sayısı : 281) [Dağıtma tarihi : 27.6.1963]

6. — Şehir ve kasabalarda mahalle muhtar ve ihtiyar heyetleri teşkiline dair 5441 sayılı Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine, bazı maddeler eklenmesine ve bazı maddeleriyle bazı kanunların kaldırılmasına dair kanun tasarısı ve C. Senatosu İçel Üyesi Cavit Tevfik Okyayuz ve 6 arkadaşının, 4541 sayılı Şehir ve kasabalarda mahalle muhtar ve ihtiyar heyetleri teşkiline dair Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine, bazı maddeler eklenmesine ve 5046, 5671, 6010, 6834 ve 7164 sayılı kanunların kaldırılmasına dair kanun teklifi ve

İçişleri ve Adalet komisyonları raporları (1/309, 2/338) (Gündeme) (S. Sayısı : 283) [Dağıtma tarihi : 27.6.1963]

7. — Köy Kanununda değişiklik yapılmasına ve ilgili bazı kanunların kaldırılmasına dair kanun tasarısı ve C. Senatosu İçel Üyesi Cavit Tevfik Okyayuz ve 6 arkadaşının, 442 sayılı Köy Kanununa bazı maddeler eklenmesine bazı maddelerinin değiştirilmesine bazı maddeleriyle bazı kanunların kaldırılmasına dair kanun teklifi ve İçişleri ve Adalet komisyonları raporları (1/398, 2/339) (Gündeme) (S. Sayısı : 284) [Dağıtma tarihi : 27.6.1963]

8. — İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununda değişiklikler yapılmasına dair kanun tasarısı ve C. Senatosu İçel Üyesi Cavit Tevfik Okyayuz ve 6 arkadaşının, İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununa bazı maddeler eklenmesine, bu kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bazı maddeleriyle bazı kanunların kaldırılmasına dair kanun teklifi ve İçişleri ve Adalet komisyonları raporları (1/399, 2/340) (Gündeme) (S. Sayısı : 285) [Dağıtma tarihi : 27.6.1963]

9. — Belediye Kanununda değişiklikler yapılmasına ve ilgili bazı kanunların kaldırılmasına dair kanun tasarısı ile C. Senatosu İçel Üyesi Cavit Tevfik Okyayuz ve 6 arkadaşının, 1580 sayılı Belediye Kanununa bazı maddeler eklenmesine, bazı maddelerinin değiştirilmesine ve kaldırılmasına ve 5669, 6424, 6555, 7363 sayılı kanunların kaldırılmasına dair kanun teklifi ve Edirne Milletvekili İlhami Ertem'in 1580 sayılı Belediye Kanununun 76, 89, 91 ve 92 nci maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve İçişleri ve Adalet komisyonları raporları (1/427, 2/191, 2/336) (Gündeme) (S. Sayısı : 286) [Dağıtma tarihi : 27.6.1963]

Cumhuriyet Senatosundan gelen işler

10. — Turizm ve Tanıtma Bakanlığı kanun tasarısı (M. Meclisi 1/180, C. Senatosu 1/240) (M. Meclisi S. Sayısı : 157, C. Senatosu S. Sayısı : 168) (Plân Komisyonuna)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 14,00

BAŞKAN : Başkanvekili Mekki Keskin

KATIPLER : Rıza Polat (Ağrı), İbrahim Sıtkı Hatipoğlu (Ankara)

BAŞKAN — Birleşimi açıyorum.

3 — YOKLAMA

BAŞKAN — Yoklama yapılacaktır.
(Yoklama yapıldı.)

BAŞKAN — Ekseriyetimiz vardır, gündeme başlıyoruz.

4 — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

BAŞKAN — Geçen Birleşimde nisap temin edemediğimiz iki açık oylama vardır: Bunları açık oylarınıza arz edeceğim.

1. — *Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Hükümeti arasında Telli-Telefon irtibatı kurulmasına ve mevcut Radyo - Telgraf Servisine dair Andlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı (1/270) (S. Sayısı: 60) (1)*

BAŞKAN — Tasarıyı yeniden açık oylarınıza sunuyoruz. Bir numaralı yuvarlak sıralar arasında dolatırılacaktır.

2. — *«Türkiye Cumhuriyeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti arasında Sermaye yatırımlarının karşılıklı olarak teşvik ve himayesine mütedair Andlaşma» nun ve bu andlaşmanın ekli Protokol ve sekiz mektubun onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı (1/313) (S. Sayısı : 133) (2)*

BAŞKAN — Kanun tasarısı yeniden açık oylarımıza arz edilmiştir. İki numaralı yuvarlak sıralar arasında dolatırılacaktır.

3. — *Tapulama kanunu tasarısı ile Adana Milletvekili Kemal Sarıbrahimoğlu'nun, 5602*

sayılı Tapulama Kanununun 6335 sayılı Kanunla muaddel 13 ncü maddesi (D) bendinin zilyedliğin ıskatından on sene evvel tesis edilmiş vergi kaydı aranması şartının kaldırılması suretiyle tadiline, bu maddeye (E) bendinin başlığı ile yeni bir bendin ilâvesine ve bu maddenin (E) ve (F) bentlerinin, (E) bendinin, (F) ve (F) bendinin (G) olarak değiştirilmesine ve aynı kanunun 35 nci maddesine iki fıkra ilâvesine ve birinci fıkranın tadili ile üçüncü fıkra olarak değiştirilmesine dair, İzmir Milletvekili Mustafa Uyar'ın, 5602 sayılı Tapulama Kanununun 31, 32 ve 33 ncü maddeleri ile 34 ncü maddesinin 4 ncü fıkrasının değiştirilmesine dair ve Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, 5602 sayılı Tapulama Kanununun 52 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifleri ve Geçici Komisyon raporu (1/211, 2/35, 2/76, 2/122) (S. Sayısı: 210) (1)

BAŞKAN — Tapulama kanunu tasarısını görüşmeye devam ediyoruz. Komisyon ve Hükümet buradalar.

88 nci maddede kalmıştık. Maddeyi okutuyorum.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Cezai hükümler

İnzibati ceza

MADDE 88. — Tapulama işlerine engel olan

(1) 60 S. Sayılı basmayazı 27 . 6 . 1963 tarihli 103 ncü Birleşim tutanağı sonundadır.

(2) 133 S. Sayılı basmayazı 27 . 6 . 1963 tarihli 103 ncü Birleşim tutanağı sonundadır.

(1) 210 S. Sayılı basmayazı 7 . 6 . 1962 tarihli 92 nci Birleşim tutanağı sonundadır.

lar veya zorluk çıkaranlar veyahut bu kanunun 19 ve 82 nci maddelerinde yazılı mükellefiyetleri yerine getirmiyenler elli liradan yüz liraya kadar,

Tapulama tesbiti veya itirazların tetkiki sırasında çağırılan yerlere veyahut tapulama mahkemesine davetnamesinde ücret verileceği gösterildiği halde, mâzeretsiz gelmiyen bilirkişiler ve şahitler on liradan elli liraya kadar,

İnzibati mahiyette olmak üzere para cezası ile cezalandırılırlar. Bu madde hükmünü, tapulama müdürünün tezkeresi üzerine ve muhakeme sırasında işlenen fiiller hakkında da re'sen tapulama hâkimi tatbik eder.

Şahit ve bilirkişilerin gelmemelerini mâzur gösterecek sebeplerin mevcudiyeti halinde itti-haz olunan ceza kaldırılır.

BAŞKAN — Madde hakkında söz isteyen var mı? Buyurun Sayın Oğuz.

TALÂT OĞUZ (Mardin) — Muhterem arkadaşlarım, 88 nci madde tapulama tesbitinde ve bu tesbite yapılan itirazda dinlenilecek şahitlerin ve ehli-vukfların celp ve dinlenmelerine mütaallik hükümleri muhtevi bulunmaktadır. Kanun vâzının vazifesi bir maddeyi tedvin ederken, yahut bir hukukî kaide vaz'ederken, her şeyden evvel iki esasa dikkat etmesi iktiza eder.

Bu esaslardan birisi, doğrudan doğruya hukuk hayatımızda bir boşluğun mevcudiyeti halinde maddeyi vaz'etmesi veyahut da ihtilafa mütaallik bir hâdiseyi hukukî bir veçhete bü-ründürmek suretiyle bir hukukî kaide vaz'etmesi iktiza eder. 88 nci maddeyi tetkik ettiğimiz takdirde, doğrudan doğruya Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununda ve Hukuk Muhakemeleri Usulü Kanununda şahitlere ve ehli-vukflara mütaallik hükümler doğrudan doğruya bu maddelere müsteniden getirilmiş bulunmaktadır. 5602 sayılı Kanun, özel bir kanundur. Hukuk Muhakemeleri Usulü ve Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu, 5602 sayılı Kanuna nazaran umumi kanunlardır. Özel kanunlarda, bir hükümün ademimevcudiyeti halinde umumi hükümlerin tatbik edileceği bir hukuk kaidesi icabıdır. Ceza Muhakemeleri Usulü ve Hukuk Muhakemeleri Usulü Kanununda şahitlere ve ehli-vukflara ait hükümlerin bulunması halinde, yeniden bu maddenin 2 nci bir şekilde, 88 nci maddeye konmak suretiyle, hukuk hayatımıza bir

külfet yüklenmesinin doğru olmayacağı kanaatindedim. Bu bakımdan Komisyonun, bu kanunlar muvacehesinde mezkûr maddenin tayyi eihetine gitmesini istirham ediyorum. Saygılarımla.

BAŞKAN — Sayın Alicanoğlu.

MAHMUT ALİCANOĞLU (Sinop) — Muhterem arkadaşlarım, kanun tasarısının ilk maddelerinde tatbik edilecek olan usulün, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu hükümlerinin olduğunu gördük. Talât Oğuz arkadaşımızın temas ettiği gibi, şahit ve ehlihibrenin istimaline dair, gerek Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 45 nci ve mütaakıp maddelerinde, gerekse Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununda hükümler mevcuttur ve sarıhtır. Bu umumi kanun mahiyetinde olan kanunlarımızın ihtiva ettiği şahadet ve bilirkişi hakkındaki hükümler varken, hakikaten ayrıca 88 nci maddede bu yolda bir hüküm ihdasını bendeniz doğru görmüyorum. Kaldı ki, bu madde sadece ve sadece para cezasına ait bir hüküm ihtiva etmektedir. Bunun ise, lâzım gelen maksadı temin edememe gibi bir durum arz ettiğini görüyoruz. Zira, şahadet ve bilirkişi bahsine aidolan Hukuk Usulü ve Ceza Usulü Muhakemeleri Kanunlarımızdaki hükümlerde para cezası ile birlikte, şahidin ihzarına ait, yâni zorla getirilebileceğine ait hüküm de mevcuttur. Bu demektir ki; mahkeme, şahidin şahadetinden, bilirkişinin, bilirkişilik malûmatından istifade edebilmesi için mutlaka bunun celbini zaruri görmekte ve celbi için de lâzımgelen müeyyideyi ihtiva etmesini âmir bulunmaktadır. Bu madde ise, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanuniyle Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunundaki ihzaren celbetmek gibi bir hükmü ihtiva etmediğine göre, bilirkişinin gelmediği ahvalde sadece ve sadece cüzi bir para cezasının verilmesiyle iktifa olunacak ve lâzımgelen maksadı temin edemeyecektir. Şu halde, bendeniz derim ki Talât Oğuz arkadaşımızın temas ettiği gibi, 88 nci maddeye, ya «para cezasıyla birlikte ihzaren de celbine karar verilir» diye bir hüküm koyalım, veyahut da doğrudan doğruya evvelki maddelerde temas edildiği üzere, «Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunundaki şahadet ve bilirkişilere aidolan hükümler tatbik olunur.» demekle iktifa edelim ve maddeyi bu yolda kabul edelim. Bendeniz buna dair bir teklifte bulunacağım. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sayın Giritlioğlu.

FAHİR GİRİTLİOĞLU (Edirne) — Muhterem arkadaşlarım, benden evvel bu madde hakkında konuşan arkadaşların serd ettikleri noktaya nazara iştirak edemiyorum. Şahsi kanaatime göre, 88 nci madde Hukuk Muhakemeleri Usulü Kanunundaki hükümleri hafifletmiş bulunmaktadır. Yani Hukuk Muhakemeleri Usulü Kanununda daha ağır, daha muğlak hükümler var iken, 88 nci madde ile biz bu hükümlerden vazgeçip, daha suhuletli fakat maksadı sağlamaktan daha uzak hükümler getirmiş bulunmaktayız.

Söyle ki; Hukuk Muhakemeleri Usulü Kanununda bilirkişi olarak seçilen kimse bilirkişilik yapmadığı takdirde, ancak para cezasıyla tecziye edilir. 88 nci maddede de bu hüküm yer almıştır. Fakat, Hukuk Muhakemeleri Usulü Kanununda, şahidolarak vazifelendirilen kimse, şahitlik yapmadığı takdirde, Sayın Alicanoğlu'nun dediği veçhile, ihzaren celbi mümkün olduğu gibi, daha başka husus da vardır. Şahitlik yapmıyacağına ısrar eden bir kimse hakkında hapsen tazyik vardır. Bu vaziyet karşısında, 88 nci madde daha hafif bir hüküm getirmiş oluyor.

Müsaade buyurulursa, komisyondan istirhamım şu olacaktır. 88 nci maddeyi ufak bir değişikliğe tabi tutalım ve diyelim ki; «Hukuk Muhakemeleri Usulü Kanununda şahitler ve bilirkişiler hakkındaki hükümler, bu konuda da gelmiyen bilirkişiler ve şahitler hakkında aynen tatbik edilir.» şeklinde maddeyi değiştirelim. Bu suretle her iki kanun arasındaki aykırılığı da gidermiş olalım.. Buna dair önergemi takdim ediyorum.

BAŞKAN — Madde hakkında başka söz istiyen yok. Değiştirge önergelerini okutuyorum.

Başkanlığa

Kürsüde izah ettiğim sebeplere binaen 88 nci maddenin 2 nci fıkrasının tayyını arz ve teklif ederim.

Mardin
T. Oğuz

KEMAL SARIİBRAHİMOĞLU (Adana) — Söz istiyorum.

BAŞKAN — Sayın Sariibrahimoğlu, daha evvel neden söz almadınız? Önergeleri okut-

yorum. Önergeler hakkında bir fikriniz varsa, söylersiniz.

Millet Meclisi Başkanlığına

88 nci maddenin aşağıda yazılı sebepler üzere değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Edirne
F. Giritlioğlu

(Mazeretsiz olarak gelmiyen bilirkişi ve şahitler hakkında Hukuk Muhakemeleri Usulü Kanunu hükümleri tatbik olunur.)

Sayın Başkanlığa

Tasarının 88 nci maddesinin, bilirkişiler ve şahitler hakkında Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu hükümleri tatbik olunur.

Sinop
M. Alicanoğlu

Millet Meclisi Başkanlığına

(Tapulama kanunu tasarısının) 88 nci maddesinin, Anayasa diline, yaşıyan ve konuşulan Türkçeye uygunluğunun sağlanması için aşağıda belirtilen şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim. Saygılarımla.

Tekirda
T. Kut

Dokuzuncu Bölüm

Ceza hükümleri
İnzibati ceza

Madde 88. — Tapulama işlerine engel olanlar veya zorluk çıkaranlar ve yahut bu kanunun 19 ve 82 nci maddelerinde yazılı mükellefiyetleri yerine getirmiyenler elli liradan yüz liraya kadar,

Tapulama tesbiti ve itirazların incelenmesi sırasında çağırılan yerlere ve yahut tapulama mahkemesine davetiye kâğıdında ücret verileceği gösterildiği halde özürsüz olarak gelmiyen bilirkişiler ve tanıklar on liradan elli liraya kadar,

İnzibati mahiyette olmak üzere para cezası ile cezalandırılırlar. Bu madde hükmünü, tapulama müdürünün tezkeresi üzerine ve muhakeme sırasında işlenen fiiller hakkında da re'sen tapulama hâkimi uygular.

Tanık ve bilirkişilerin gelmemelerini haklı gösterecek sebeplerin varlığı halinde verilen ceza kaldırılır.

BAŞKAN — Buyurun Komisyon.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MUSTAFA UYAR (İzmir) — Komisyon bu madde hakkında verilen değişikliğe önergelerini tetkik edip mütalâasını bildirmek üzere 88 nci maddeyi istemektedir.

BAŞKAN — Komisyon 88 nci madde hakkında verilen değişikliğe önergelerini tetkik edip mütalâasını bildirmek üzere 88 nci maddeyi istemektedir. 88 nci madde önergelerle birlikte komisyona verildi.

Hile ve desise ile malikinden başkası adına yazdırmak

MADDE 89. — Tapulama tutanaklarının tanzimi sırasında bir kimse sahibi olmadığı gayrimenkulü, hile ve desise kullanarak, kendisi veya başkası adına kaydettirir veyahut kendisine aidolmayan evrak ve kayıtları bu maksatla kullanırsa, dört aydan üç seneye kadar hapis ve elli liradan iki yüz liraya kadar ağır para cezası ile tecziye olunur.

Kanunen vazifeli kılınan veya salâhiyetli mercilerce vazifelendirilen kimselerin yalan yere beyanda bulunmalarından dolayı yukardaki fıkrada yazılı netice husule gelirse, bunlar için ceza, üçte bir artırılarak hükmedilir.

BAŞKAN — Madde hakkında söz istiyen? Buyurun, Sayın Sarıbrahimoğlu.

KEMAL SARIİBRAHİMOĞLU (Adana) — Efendim, bu madde, Türk Ceza Kanununun sahtekârlık ve resmî kayıtlarda tahrifat gibi suçlarına mütenazır bir suçun cezasını ihtiva etmektedir. Türk Ceza Kanununun, hatırımda kaldığına göre, cezaları, hem yapılan sahtekârlığın, hilenin mahiyetine göre muhtelif kademelidir, hem de aşağı haddi daha yüksektir sanırım. Onun için, bu maddenin Türk Ceza Kanunundaki o maddeye mütenazır hale getirilmesini istirham etmekteyim ve bu bapta Komisyon tarafından tatminkâr izahat rica etmekteyim, efendim.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Alicanoğlu.

MAHMUT ALICANOĞLU (Sinop) — Muhterem arkadaşlarım, hakikaten 89 ncu maddenin metnini tetkik ettiğimiz zaman görüyoruz ki; «Bir kimse sahibi olmadığı gayrimenkulü, hile ve desise kullanarak kendisi veya başkası adına kaydettirir veyahut kendisine aidolmayan evrak ve kayıtları bu maksatla kullanırsa»

demektedir. Bu, Sarıbrahimoğlu arkadaşımızın dediği gibi, Türk Ceza Kanununun 339 - 345 nci maddelerine kadar olan hükümlerdeki sahtekârlık cürümlerine benzer mahiyette olan bir maddedir. Bundan gayri, yine Ceza Kanununun, hüviyetini ve sıfatını gizliyerek, menfaat temini maksadiyle dayanakta bulunmak hususundaki 353 ve mütaakıp maddelerine ait hükümlere benzer bir hükümü ihtiva etmektedir. Yine, kendi hüviyet ve sıfatını gizliyerek beyanatta bulunmaya aidolan Ceza Kanununun 528 nci maddesine benzer bir hükümü de ihtiva etmekte olan bir maddedir.

Şimdi, buradaki maddenin aslında, «Kendisi hile ve desise kullanarak» deniyor, bu kabül suç, yani hile ve desise kullanmak, daha ziyade Ceza Kanunumuzda dolandırıcılık maddesinde bulunan bir suç unsurudur. Bu maddedeki suç, bir şahsın gayrimenkulünü elinden almak, kendi namına hile ve desise ile kaydettirmek veya asıl malikinden gayri olan diğer bir şahsın namına kaydını temin etmek ve mülkiyetini naklettirmek, demektir. Bu halde, bu maddede kullanılan müeyyide, kabul edilen müeyyideye nazaran hakikaten çok azdır ve esasıyla mütenasib olmayacak derecede müessiriyet temin etmeyeceği aşikârdır. Şu halde, bu maddeye ceza tâyin etmek yerine, Ceza Kanunumuzun 353 ve mütaakıp maddelerindeki, yahut 339 ve ilâ 345 nci maddelerde olan hükme atıf yapmak suretiyle, bu maddenin tadili daha muvafık olur, kanaatindeyim. Bu itibarla, muhterem Komisyon üyesi arkadaşlarımız bu maddeyi de, biraz evvel müzakeresini yaptığımız madde gibi, geri alsalar da esaslı bir müeyyideye bağhyarak huzurumuza getirseler çok faydalı bir hareket olur. Bu suretle de gayrimenkule, mülkiyet hakkına taallük eden bu madde hakkında esaslı bir müeyyide temin ve kabul edilmiş olur. Bendeniz bu itibarla Sayın Komisyondan bu maddeyi hazırlamak üzere geri almasına bilhassa temenni ve tavsiyede bulunurum. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sayın Oğuz, buyurun.

TALÂT OĞUZ (Mardin) — Muhterem arkadaşlarım 89 ncu madde üzerinde arkadaşım Alicanoğlu ve Sarıbrahimoğlu tarafından ileri sürülen tezlere iştirak edemeyeceğim. Türk Ceza Kanununun 342 ve mütaakıp maddelerinde tadat ve tâyin edilen evrakta sahtekârlık suç-

ları ile 89 ncu maddede tâyin edilen suçlar, hukukî ve fiilî bakımdan tamamen birbirlerinden ayırılmış vaziyettedir. 89 ncu maddenin matlahı şudur: «Her hangi bir kimse sahibi olmadığı bir gayrimenkulü kendi adına kaydettirirse.» Bu, doğrudan doğruya hukukî ihtilâfa taallük eden ve şahsın hatasından neş'et eden bir muameledir. Meselâ, (A), (B) nin sahibolduğu bir gayrimenkulü hile ve desise kullanmak suretiyle kendi adına kaydettirecektir. Bu, ceza hukukî müvaceresinde, ne sahtekârlık teşkil eder, ne de sahtekârlığa müteferri bir suç teşkil edebilir. Bu bakımdan, Komisyonun tanzim etmiş olduğu madde tamamen yerindedir. Ceza Kanununun kastettiği mânada sahtekârlık suçlarını tamamen ayırdedici vaziyettedir. Maddenin olduğu şekilde muhafazasını rica ederim. Saygılarımla.

BAŞKAN — Sayın Girişlioğlu.

FAHİR GİRİTLİOĞLU (Edirne) — Değerli arkadaşlarım, bu kürsüden tamamıyla birbirinden ayrı, hukukî görüşler, serd edilmiştir. Bir sayın arkadaşımız, 89 ncu maddedeki hareketi, ceza hukukî zaviyesinden mütalâa etmiş ve umumi Ceza Kanununda yazılı bulunan sahtekârlık cürümüne uygun ve ona benzer bir fiil olarak vasıflandırmıştır.

Diğer bir muhterem arkadaşım ise, bunu Ceza Kanununda yazılı sahtekârlık, yalan beyan şeklindeki cürümlerin dışında mütalâa etmiş ve hattâ hukukî vasfını da tâyin ederek tamamıyla hukukî karakterdedir, demiştir.

Söz almamdaki sebebi arz edeyim: Hususi bir kanun yapmak için çalışmaktayız. Ceza Kanunumuz yeteri derecede müeyyideler vaz'etmiştir. Bir kimse, memur huzurunda yalan beyanda bulunursa veya sahte bir varak ibraz ederse, bunlara dair Ceza Kanununda umumi hükümler vardır. Lâkin Tapulama Kanunu gibi bir hususi kanunda, ayrı bir ceza müeyyidesi koymakta, kanun yapıcılarını fayda görmekte idirler. Nitekim, bu maksatla elimizdeki kararın 9 ncu bölümü «cezaî hükümler» bahsi altında meseleyi incelemiştir. Binaenaleyh, mesele artık cezaî karakterdedir, hukukî karakterdedir şeklinde münakaşaya tahammülü olmayan bir durumdadır. Mesele, cezaî karakterdedir. Cezaî karakter taşıyan bu tasarının 89 ncu maddesi ceza dahi vaz'etmiştir. Şu halde, Cezaî karakter

taşıyan 89 ncu maddeye uygun umumi Ceza Kanununda hükümler var mıdır, yok mudur?

Meseleyi bu şekilde münakaşa edersek, zannediyorum, daha isabetli bir yol bulmuş olacağız. Filhakika, Sayın Alicanoğlu'nun sıraladığı ve açıkladığı üzere, 89 ncu maddede yazılı olan fiileri Ceza Kanunu içine almış bulunmaktadır. Meselâ Ceza Kanununda 339 ve 328 nci maddelerde umumi şekilde cezai müeyyide olarak vaz'edilen sahte beyan, sahte evrak tanzimi, hilâfı hakkikat hüviyetini memura bildirmek gibi hükümler, bugün görüşülmekte bulunan 89 ncu maddede yazılı cezaya nazaran daha ağırdır. Halbuki 89 ncu maddenin tedvirindeki gaye, tapulama işlemindeki sui timalleri, kötü kasıtlı hareket edenleri cezalandırmaktır. Alicanoğlu arkadaşımızın da yerinde olarak ifade ettikleri gibi, ortada Umumi Ceza Kanunu ile Tapulama Kanununun 89 ncu maddesindeki hükümler arasında açık bir tezat vardır. Umumi Ceza Kanununa göre çok daha ağır ceza ile cezalandırılması kabil olan kimseler tapulama tatbikatı dolayısıyla çok daha hafif bir ceza ile cezalandırılmış olacaklardır. Bu itibarla, iki kanun arasında mütenazır hükümlerin getirilmesi hukuk tekniği bakımından zaruridir. Bu maksadı sağlamak üzere bir önerge takdim ediyorum. Komisyondan, bu maddenin Ceza Kanununun umumi hükümlerine kıyasen yeniden tanzim edilmesi ricasiyle önerge veriyorum.

BAŞKAN — Madde hakkında başka söz isteyen? Buyurun Komisyon.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MUSTAFA UYAR (İzmir) — Muhterem arkadaşlarım, tasarının 89 ncu maddesi; «Tapulama tutanaklarının tanzimi sırasında bir kimse sahibi olmadığı gayrimenkulü, hile ve desise kullanarak, kendisi veya başkası adına kaydettirir veyahut kendisine aidolmayan evrak ve kayıtları bu maksatla kullanırsa, dört aydan üç seneye kadar hapis ve elli liradan ikiyüz liraya kadar ağır para cezası ile tecziye olunur» der ve görüldüğü üzere, bu fiilli işliyenlere verilecek cezaları tesbit eder.

Kemal Sariibrahimoğlu ve Alicanoğlu arkadaşlarımız, bu suç Ceza Kanunundaki dolandırıcılık veya sahtekârlığa tamamen uydurmak istemişlerdir. Ceza Kanunundaki dolandırıcılık ve sahtekârlığın ayrı ayrı unsurları vardır. Bu

unsurlardan birisi noksan olduğu takdirde dolandırıcılık veya sahtekârlık suçları tekevvün etmez, maznun da beraet eder. Burada bizim kaleme aldığımız Ceza Kanununun sahtekârlık ve dolandırıcılık suçları dışında kalan ve bu kanunda izah edilen fiilleri işliyen kimseler hakkındadır. Onun için, Ceza Kanununa atıf yapılmasında fayda mülâhaza etmiyoruz. Esasen, her özel kanunun kendine has özellikleri göz önünde tutularak, o kanunun getirdiği birtakım mükellefiyetleri ve mecburiyetleri yapmayanlar veya o kanunun getirdiği âmir hükümlere aykırı hareket edenlere karşı birtakım suçlar ve cezalar derpiş edilmektedir. Bu Tapulama Kanunu da bu zaviyeden mütalâa edilmek lâzımgelir, kanaatindeyiz. Bu itibarla, maddemizin aynen kabul edilmesini istirham ediyoruz.

Bir arkadaşımız Ceza Kanununun 516 nci maddesinden bahsettiler. O hüküm kâfi gelmediğinden, bizi tatmin etmediğinden, gerekcede izah edildiği gibi, bu hükmün vaz'ına mecburiyet hâsıl olmuştur. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sayın Alicanoğlu.

MAHMUT ALICANOĞLU (Sinop) — Muhterem arkadaşlarım, Sayın Komisyon Sözcüsü arkadaşımız dolandırıcılıktan bahsettiğimizi bildirdiler. Hakikaten, Ceza Kanununun 305 nci maddesindeki dolandırıcılık suçuna aidolan hükümde «hile ve desise kullanarak» tâbirini ve «suç unsuru» nu kullanır, kabul eder ve bu unsurların mevcudiyeti halinde suçun tekemmül ve tekevvün etmiş olduğunu da müeyyideye bağlar. Bendeniz sadece bunu bir mukayese olarak arz ettim. Yoksa, bunun dolandırıcılık suçu olduğunu ileri sürmedim.

Sahtekârlık suçuna gelince : Hukukçu olan arkadaşımız, Ceza Kanununun, biraz evvel arz ettiğim gibi, 339 ve mütaakip maddelerine aidolan sahtekârlık suçlarındaki suç unsurlarını hatırlatırlar ve bugünkü tatbikatta Ceza Kanunumuzun, resmî evrakta sahtekârlığa mütedair olan 339 ve 342 nci maddeleri, hakikaten bu tapu muamelâtındaki sahtekârlığa ait suçlarda da kabili tatbiktir. Bu, içtihat ile de artık takarrür etmiştir. Sahtekârlık suçları bu maddelerdedir.

Şimdi Ceza Kanunumuzun umumi olarak kabul ettiği sahtekârlık suçlarına aidolan müey-

yideler, en azından iki seneden başlamak kayıtlı ve şartıyla ağır hapidir. Buraya gelince, sadece ve sadece bir malikin gayrimenkulünü hile ve desise kullanarak âhırın yeb'ine nakleden hile ve desiseye ait bir suç, maalesef ve maalesef Komisyon arkadaşlarımız, bu maddede gayet cüzi bir ceza ile hükme bağlamışlar ve sonra da bu maddenin Ceza Kanunu hükümlerine muvazi olarak tedvini için maddenin geri alınmasına dair olan talebimizi, kabul etmemişlerdir.

Muhterem arkadaşlarım, evvelki maddelerde de bunların müzakeresini yaptık. «Mal, canın yongasıdır» derler. Bir gayrimenkulü, bir şahsın tarlası, bir şahsın bağı bahçesi, hile ve desise ile suiniyet sahibi olan şahıslar tarafından, kendi namı hesabına veya âhırın namına kaydedilecek, elinden malı alınacak ve malikiyet sıfatı yok edilecek. Buna mukabil de, Komisyon arkadaşlarım mâzur görsünler, bunun cezası ancak ve ancak elli liradan ikiyüz liraya kadar bir ceza olacak. Aldığı malın değeri ikiyüzbin liradır. Verilecek olan ceza elli liradır. Arada bir nisbet dahi yok.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MUSTAFA UYAR (İzmir) — Dört ay da hapis cezası var.

MAHMUT ALICANOĞLU (Devamla) — Evet 4 ay hapis, 50 lira para cezasından başlayacak, ama öbür taraftan bir şahsın gayrimenkulü, 100 bin liralık malı elinden gidecektir. Buna mukabil 4 ay hapis yatacak ve 50 lira para cezası verecektir. Aradaki nisbete bakınız? Müeyyideler, işlenen suçun avakibiyle ölçülür, ahlâki redâet derecesiyle ölçülür. Bir suçun, tevlihededeceği neticeler nedir? Göreceği ceza nedir? Hakikaten bunları ölçmek lâzımdır. Beni mazur görsünler, bendeniz bu rakamı komik görüyorum. Komisyondan istirham ediyoruz; lütfen bunu geri alsınlar. Bu, vatandaşın hakkına taallük eder. Bugün cemiyetimizde maalesef bu maddeyi istismar edecek, bile bile bu cezayı göze alıp da bu maddenin hükmünden istifade edecek şahıslar çok olacaktır, maalesef olacaktır. Binaenaleyh, niçin ısrar ederler? Niçin, biraz daha ağır müeyyidenin konulmasını Komisyon kabul etmiyor? Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Öztürk.

SAMI ÖZTÜRK (Muş) — Muhterem arkadaşlar, bugün görüşmekte olduğumuz kanun,

temel kanunlardan birisidir. Hakikaten Tapulama Kanununun bu maddesi karşısında, birtakım suüniyetli insanların işi ele alarak, hile ve desise kullanmak suretiyle, kendi şahıslarına menfaat temin ettikleri gibi, o işte çalışan hâkim ve memurları da müşkül durumda bırakabilir. Bu durum muvacehesinde çok muhterem arkadaşım Alicanoğlu'nun fikrine iştirak ederim. Türk Ceza Kanununun 339 neu maddesinde zikredilen cezaların bundan daha ağır olmaması, hattâ bu hile ve desise kullanma keyfiyetinin ondan daha ağır olması icabeder. Şayet böyle ağır bir müeyyide koymıyacak olursak, yapılan tapulama sırasında birtakım hile ve desiseler kullanılacak. Bu durum muvacehesinde hem tapulama hâkiminin, hem de tapu işleriyle meşgul olan şahısların ve müesseselerin işleri zorlaşacaktır. Bunu biran evvel önleyebilmek için bu müeyyidenin ağırlaştırılması lâzımgelmektedir. Komisyondan ricamız, bu maddeyi geri alsınlar, tekrar üzerinde tezekkür etsinler ve daha iyi bir şekilde getirsinler. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Aksoy.

REFET AKSOY (Ordu) — Aziz arkadaşlarım, 89 neu madde üzerinde konuşan ve bu maddelerin Komisyona geri alınıp esaslı ve ağır müeyyideleri ihtiva eden bir madde halinde getirilmesini ileri süren arkadaşlarımızın teklifleri gayet yerindedir. İçerisinde yaşadığımız zamanın hâdiselerinde, gerek menfaat bakımından, gerek ahlâk bakımından ve gerekse kanunun kudsüyetini ihlâl yönünden birçok vakıalarla sık sık karşılaşmaktayız. Birçok açığöz kimseler, menfaatlerini temin yolunda, tâbirimi mazur görünüz, birtakım alavere, ve dalavereler ihdas ederek, mâsum ve bigünah kimseleri, kanundan, kendi mukte-sebatından, tapu kayıtlarından haberi olmayan kimseleri mağdur vaziyete getiriyorlar. Ama, bunun yanıbaşında nazarı dikkate alınacak mühim bir mesele de şudur : Kanunu ayrı yollara götürüp, gayrimeşru mal ve servet iktisabı hususunda teşebbüslere atılan adamların yanıbaşında, perde gerisinde; Hükümet ve tapucu arkadaşlarımızı af buyursunlar; bâzı cüretkâr tapu memurları vardır. Bu memurlar da dolandırıcılar için ihdas edeceğimiz ağır hükümlere tabi olmalıdırlar. Filhakika, gerek

Memurin Kanunu ve gerek Ceza Kanunu mucibince ceza görecekler. Ama, bu maddede tasrihi onların cüretlerini kıracaktır.

Bu itibarla, komisyon lütfedip, bu maddeyi geri alırsa bu hususu da nazarı dikkate alarak, böyle Devlet haysiyetini, kanun kudsiyetini, hasis menfaatleri uğruna dalâverecilere iştirak ederek ihlâl edecek tapulama memurları için de bir kayıt koymalarını rica eder ve hatırlatırım.

BAŞKAN — Madde hakkında başka söz isteyen, yok.

Değiştirge önermelerini okutuyorum.

Sayın Başkanlığa

Tasarının 89 neu maddesindeki ceza hükmünü kifayetsiz gördüğümüzden Ceza Kanununun 339 neu ve mütaakıp ve yine 353 ve mütaakıp maddeleriyle karşılaştırıp yeniden tanzimi için komisyonun bu maddeyi geri almasını arz ve teklif ederiz.

Adana

Sinop

Kemal Sarıbrahimoğlu Mahmut Alicanoğlu

Millet Meclisi Başkanlığına

89 neu maddenin, Türk Ceza Kanununda yazılı olan cezalara mütenazır bir şekilde yeniden tanzim edilmesini arz ederim.

Edirne

Fahir Giritlioğlu

Millet Meclisi Başkanlığına

(Tapulama kanunu) tasarısının 89 neu maddesinin, Anayasa diline, yaşıyan ve konuşulan Türkçeye uygunluğunun sağlanması için aşağıda belirtilen şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim, saygılarımla.

Tekirdağ

Turhan Kut

MADDE 89. — Tapulama tutanaklarının düzenlenmesi sırasında bir kimse sahibi olmadığı gayrimenkulü, hile ve desise kullanarak, kendisi veya başkası adına kaydettirir veya hut kendisine aidolmayan evrak ve kayıtları bu maksatla kullanırsa, dört aydan üç seneye kadar hapis ve elli liradan iki yüz liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Kanunla görevli kılınan veya yetkili merciler tarafından görevlendirilen kimselerin yalan yere beyanda bulunmalarından dolayı yu-

kardaki fıkrada yazılı sonuç meydana gelirse, bunlar için ceza üçte bir artırılarak hükümlenir.

BAŞKAN — Efendim, gerek Sayın Alicanoğlu, gerekse Sayın Fahir Giritlioğlu'nun teklifleri, tekrar görüşülmek üzere maddenin komisyona iadesi hakkındadır. Bu teklife komisyon katılıyor mu?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MUSTAFA UYAR (İzmir) — Katılmıyoruz, efendim.

BAŞKAN — Komisyon önergelerin taşıdığı fikre katılmıyor. Her iki arkadaşımızın maddenin komisyona iade edilmesi hakkındaki tekliflerinin nazara alınmasını oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... 20 ye karşı 60 oyla önergelerin nazara alınması kabul edilmiş ve madde önergelerle birlikte komisyona verilmiştir.

Efendim, komisyon ikinci madde üzerindeki raporunu bildirmiştir. Okutuyorum :

Başkanlığa

Komisyonumuzca tasarrufların ikinci maddesi tekrar müzakere edilmiş ve ısrar hakkının kullanılmasına karar verilmiştir.

Keyfiyetin Umumi Heyete arzını saygı ile teklif ederim.

Geçici Komisyon Başkanı
İstanbul

İsmail Hakkı Tekinel

BAŞKAN — Efendim, komisyon bu madde üzerinde ısrar etmektedir. Maddeyi aynen okutup, tekrar oylatacağım.

Buyurun Sayın Hakkı Tekinel.

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Muhterem Başkan, muhterem milletvekilleri, Tapulama kanunu tasarruflarının 2 nci maddesi üzerinde beliren çeşitli tereddütlerin izalesi ve temenni ve tekliflerin vazih bir hale getirilmesine yardım olurdu düşüncesiyle Geçici Komisyonunda ilk defa bu meseleyi vaz'etmiş bir arkadaşımız ve Komisyon Başkanı sıfatıyla söz almış bulunuyorum.

10 Haziran 1963 tarihinde 93 nü Birleşimde, Yüksek Meclise görüşülmekte olan Tapulama kanunu tasarruflarının ikinci maddesi üzerinde ehemmiyetle durulmuş, ve çeşitli tereddüt, temenni ve tadil teklifleri ile karşılaşmıştır.

Hatırlanacağı üzere verilen bu tadil tekliflerinden sadece Samsun Milletvekili Sayın Bahri Cömert'in teklifi kabul edilmiş ve komisyonumuzca filhâl bu teklife iştirak edilmediğinden ve maddenin geri verilmesi talebedildiğinden henüz oylanmamış bulunan Edirne Milletvekili Sayın Fahir Giritlioğlu ve Eskişehir Milletvekili Sayın Aziz Zeytinioğlu'nun teklifleri ile birlikte, madde komisyonumuza iade edilmiştir.

Bu madde, teklif ve temennilerin ışığı altında komisyonumuzda bir defa daha görüşülmüş ve İktisadî'nin 28 nci maddesinden istiane ile tadil teklifinin Anayasaya uygun olup olmadığı hususunda mütalâa beyan etmek üzere, tadil teklifi ile Millet Meclisi Anayasa Komisyonu da alakalanmıştır.

Millet Meclisi Anayasa Komisyonunca verilen mütalâanın zapta dercedilmek üzere, Umumi Heyetin itirâma arz edileceği tabiidir. Bu sebeple, takrirlerle ilgili olarak meselenin esasına geçip, gerekli izahatı vermek istiyorum.

Muhterem arkadaşlarım,

Gerek Hükümetçe hazırlanan tasarıda ve gerekse komisyonumuzda yapılan değişiklikte Kanunun uygulanma sahası dışında kalan gayrimenkuller;

1. Tarıma elverişli olmayan sahipsiz yerler ile kayalar, tepeler, dağlar.

2. Ve Orman Kanunu uyarınca orman sayılan yerler olmak üzere iki nevide mütalâa edilmiştir.

Bu tasnife göre; bu iki nev'i gayrimenkulde Tapulama Kanununun uygulanma sahası dışında bırakılma sebepleri ayrıdır.

Tarıma elverişli olmayan sahipsiz yerler ile, kayalar, tepeler dağlar, Tapulama Kanununun uygulanma sahası dışında bırakılacaktır.

Bu mânada tapulama dışı bırakılma sebebinin daha iyi anlaşılabilmesini teminen bu emsal arazinin kısaca tarifini yapmakta fayda mülâhaza etmekteyim.

Gerek tatbikatta ve gerekse nazariyatta tarıma elverişli olmayan arazi, cumudiyeler devamlı kar, çakıl ve kayalarla örtülü yüksek dağ mıntakaları ve müşkilâtla girilebilenler iktisadi bir kıymet ve fayda izafesi mümkün olmayan mahaller olarak tarif ve kabul edilmektedir.

Bu kanunun tetkikatında da bu tarif esas alınmıştır.

Esasen Medeni Kanunumuzun 641 nci maddesinde ayrıca tarıma elverişli olmıyan sahipsiz yerler ile kayalar, tepeler ve dağların neticeten hususi mülkiyete konu olamayacağı hükmünü vaz'etmiştir.

Hususi mülkiyete konu olmıyan, kimsenin mülkü bulunmıyan ve iktisadi bir kıymet ve fayda izafesi mümkün olmıyan bu gibi gayrimenkullerin tapulanmasında iktisadi ve sosyal bir fayda mülâhaza edilememiştir.

Lüzumsuz, faydasız emek ve masraf ve zaman kaybına müncer olacağı içindir ki, tasarıda bu nev'i arazinin tapulama dışı bırakılması derpiş edilmiştir.

Deniz, göl, çay, nehir gibi hususi mülkiyete konu olmıyan yerler de aynı gerekçe ile tapulama dışı bırakılmıştır.

Muhterem arkadaşlarım,

Bu vesile ile, gerek söz almak ve gerekse komisyonumuza müracaat etmek suretiyle endişelerini izhar eden arkadaşlarımızı tatmin ve bu kanununun tatbikatında tapulamanın hangi hallerde yapılacağını tevsiik ve zabıtlara tescil ettirmek için kısaca izahat vermek istiyorum.

Dikkat edilirse, maddede tarıma elverişli olmıyan sahipsiz yerler, sahipsiz kayalar, dağlar ve tepelerden bahsedilmektedir.

Tarıma elverişli olmasa dahi, kayalar, tepeler ve dağlar tapuda kayıtlı ise, bu gibi yerler tapulamaya dâhildir. Arkadaşlarımızın bâzıları, bu mevzuda tereddütlerini izhar etmişlerdir. Tapulu olan gayrimenkuller, bu neviden olmuş olsalar dahi, mutlak surette tapulamaya dâhil edilecektir.

Sahiller ve sahille irtibatlı kara parçaları, kayalıklar tapulamaya dâhil olduğu gibi, denizden dolma yerler de şüphesiz ki, tapulamaya dâhildir. Bunun dışında kabili istifade olmıyan arazi parçaları içerisinde bulunan kabili istifade arazi parçaları ve bu tasarınnın 37 nci maddesinde nizamlanan ve ihya yolu ile tarıma ve istimalle elverişli bir hale sokulan gayrimenkuller de keza tapulamaya dâhildir.

Muhterem arkadaşlarım, esas mevzua şimdi gelmiş bulunuyorum.

Mevzuu müzakere maddedeki ikinci istisna, Orman Kanunu uyarınca orman sayılan yerler olarak tesbit edilmiştir.

Bu istisnanın sebep ve gerekçesi, birinci istisnanın sebep ve gerekçesinden farklıdır.

31 . 8 . 1956 tarih ve 6831 sayılı Orman Kanununun 7 ve mütaakıp maddeleri Devlet ormanlarının ve 50 nci maddesi de hususi ormanların hudutlarının tayini, tahdit ve tesbiti görevini orman tahdit komisyonlarına vermiştir.

6831 sayılı Orman Kanunu halen meriyettedir. Şu hale göre, Orman Kanunu gereğince, orman sayılan yerlerin tapulamaya tabi tutulamıyacağı şeklindeki istisna, kanuni ve Orman Kanunu ile Anayasamızın 131 nci maddesinin esbabı mucibesine göre, ayrıca ilmi ve fenni bir zarurete istinadetmektedir.

Bu itibarla, henüz oylaması yapılmamış bulunan Eskişehir Milletvekili Sayın Aziz Zeytinoglu'nun, «Orman Kanunu uyarınca orman sayılan yerler» ibaresinin çıkarılması şeklindeki tadil teklifine iştirak etmek bizim için mümkün görülememiştir. Komisyonumuz istisnanın vaz'ında bu kanuni esaslara, ilmi ve fenni gerekçelere sadık kalmış ve bu konuda söz alan muhterem arkadaşlarımızın vukufu dile getirdikleri tatbikat hatalarını önlemek maksadıyla cari tatbikatı realist bir görüşle ele alarak, sevk şeklinde görüldüğü gibi, Hükümet teklifinden farklı olarak bu ikinci maddeyi huzurunuzda getirmiştir. Bir İhtisas Komisyonu olarak bu kanun tasarisının mevzuu içerisinde, Anayasamıza uygun bir tarzda, birlik sınırları içerisinde tapulama faaliyetinin ikinci ve belki de üçüncü bir ameliyeye, mükerrer masraf ve zaman kaybına meydan vermeksizin ve tapulama faaliyetlerinin ikmal ve intacını temin ve koordine çalışmayı teşvik ve alâkalı müesseseleri harekete getirecek en ileri bir hükmü sevk ettiğimize kaani bulunmaktayız.

Komisyonumuzca, Hükümet tasarisındaki hükmün sert, gayrikâfi ve tatbikatçıları tereddüde düşürecek ve tapulama faaliyetlerinin ikmal ve intacına imkân vermeyecek ve mükerrer masraf, zaman ve emek kaybına sebep verecek bir nitelikte olduğu neticesine varıldığı içindir ki, madde üzerinde tasarruf edilmiştir.

Muhterem arkadaşlarım,

Gerçekten orman konusu, geçmiş ve cari tatbikattaki hata ve aksaklıklar sebebiyle hassas bir konu haline gelmiştir. Bu sebeple müsaade ederseniz ikinci maddenin tatbik şekli üzerinde konuşmak istiyorum.

Böylece keyfiyeti zabıtlara da tescil ettirmek suretiyle tatbikatçılara da ışık tutmuş ve tereddütleri izale ve yeknesak tatbikatı temin etmiş oluruz düşüncesindeyim.

Şimdi muhterem arkadaşlarım.

Bir birlik sınırları içerisinde, Orman Kanunu uyarınca orman sayılan yerler ya 6831 sayılı Orman Kanunu gereğince tahdit ve tesbit edilmiştir veya edilmemiştir.

1. Şayet tahdit ve tesbit edilmişse orman tahdit komisyonları tarafından tanzim edilen kesinleşmiş haritalar aynen tapulama ekiplerince mahalline uygulanacak ve keyfiyet tapu siciline intikal ettirilecektir.

Devlet ormanları; Devlet adına, hususi ormanlar; malikleri adına tescil edilecektir.

Esasen, 6831 sayılı Orman Kanununun 52 nci maddesinin son fıkrası (hususî ormanlar orman idaresince mahallî tapu idarelerine bildirilir) hükmünü vaz'etmek suretiyle bu lâzımeğe işaret etmiş bulunduğu gibi, Yüksek Heyetçe kabul edilmiş bulunan bu tasarının 46 nci maddesinin son fıkrasında (Orman Kanunu uyarınca tahditleri yapılarak kesinleşmiş ve tescil edilmiş ormanlara ait kayıtlar, müseccel bulunduğu birliğin tapu kütüğüne aynen nakil edilir) demek suretiyle bu gibi ahvalde yapılacak muameleyi sarahaten belirtmiştir.

2. Birlik sınırları içerisinde bulunan ormanlar, orman tahdit komisyonlarınca tapulamadan evvel tahdit ve tesbit edilmemiş ise Orman Kanunu uyarınca orman sayılan yerlerden olduğu ihtilâfsız kabul edilen mahallerde tapulama yapılmıyacaktır. Ve bu sahalarda orman tahdit komisyonlarının vazife sahasına terk edilecektir.

Diğer bir şık:

3. Birlik sınırları içerisinde olup da orman tahdit komisyonlarınca henüz tahdidi yapılmamış olan ormanlık bölgelerde bu gibi gayrimenkullerin tapulamaya tabi olup olmadığı hususunda ilgililer arasında anlaşmazlık çıkarsa, tapulama tutanağı ve krokisi yapılacak ve anlaşmazlık sebebi tutanakta belirtilecek ve anlaşmazlık bu kanunda yazılı mer'î usul ve ilgili kanunlar esasları dâhilinde çözülecektir.

4. Bunun dışında orman tahdidi yapılmamış ve orman sınırları belirtilmemiş olan bölgelerde, bir yerin orman olup olmadığı hususunda çıkarı ihtilâfların normal salâhiyetli

mahkemelere intikal ettirildiği bunların bir kısmının karara bağlandığı ve bir kısım dâvaların da derdesti rüyet olduğu bilinen bir gerçektir.

Böyle bir konu ile karşılaşılması halinde tapulama ekipleri, mahkemelerden verilmiş ve kesinleşmiş ilâmları varsa bu ilâmlara bağlı haritaları mahalline uygulamak ve tapulamasını yapmak ve bu yerî hak sahibi lehine tescil etmek durumundadır.

Mahkemelerde görülmekte olan dâvaların tabi olacağı statü esasen bu tasarının diğer maddelerinde açık bir şekilde belirtilmiş bulunmaktadır.

Muhterem arkadaşlarım, ayrıca birlik sınırları içerisinde tapuya müstenit tasarruflar var ise, ve burası Devlet ormanı olarak muameleye tabi tutulmamış bulunuyorsa, bu kayıtların tallük ettiği yerlerin de sahipleri adlarına tesbit ve tescilli yapılacaktır.

Ve yine 6831 sayılı Orman Kanununun birinci maddesinde (A) dan (J) harfine kadar olan bendlerde (J) harfi dâhil, çeşitli kıstaslara göre orman sayılmıyan yerler de tereddütsüz tapulamaya dâhildir.

Samsun Milletvekili Sayın Bahri Cömert'in Yüksek Heyetçe kabul edilen tadil telifine gelince :

Arkadaşımızın 6831 sayılı Orman Kanununu muvakkat birinci maddesinin sakim tatbikatından doğan şikâyetlerine iştirak etmemek mümkün değildir. Ancak; teklif 6831 sayılı Orman Kanununun muvakkat birinci maddesinin tadilini tazammun eder mahiyettedir. Kanun tekniği bakımından teklifin Tapulama Kanunu içerisinde değil, Orman Kanunu içerisinde mütalâası gerekmektedir. Zira Tapulamadan elde edilmek istenilen netice tapusuz gayrimenkulleri tapulamak, tapulu olanları da üzerlerindeki bütün hak ve mükellefiyetleri, takyitleri ve şerhleri havi olarak aynen intikal ettirmek suretiyle yenilemektir.

Bu itibarla, tapulama faaliyetinde 6831 sayılı Orman Kanununu muvakkat birinci maddesi bugünkü hali ile kaldıkça esas kanun olarak uygulanacak, değiştirildiği takdirde o şekilde tatbik edilecektir.

Arkadaşımızın bu teklifini Orman Kanunu üzerinde yapması gerektiği kanaatindediriz.

Saniyen, üç fıkradan ibaret işbu taktirin birinci maddesi, biraz evvel vermiş olduğum izahat muvacehesinde komisyonumuz değişikliğinden tatbik itibarıyla daha ileri bir hüküm getirmemektedir. Tasarıda esasen bu hüküm mevcuttur.

Teklifin üçüncü fıkrası, sarahaten Anayasasının 131 nci maddesindeki «Ormanlar zamanı ile mülk edilmez.» hükmü ile tam bir çelişme halindedir. Anayasaya aykırıdır.

Teklifin ikinci fıkrasına gelince; tapulu bir gayrimenkul orman olduğu gerekçesi ile Devletleştirilmiş olmadıkça, kayıt malikinin tapuya müstenit tasarruflarının kabulü tabiidir ve tatbikatta böyle cereyan etmektedir.

Ayrıca, Bahri Cömert arkadaşımızın bu fıkra işaret ettiği hususu temine mâtuf tasarının 81 nci maddesinde açık hüküm de vardır.

Bu sebeplerle Komisyonumuz bu teklife iştirak etmemekte ve ısrar hakkını kullanmaktadır.

Keza komisyonumuz, Sayın Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun tadil teklifine de komisyon metninin sarih oluşu sebebi ile iştirak etmemektedir. Komisyon metninin aynen kabulünü istirham eder, Yüksek Meclisi saygı ile selâmlarım.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Akçal; sual soracaklar.

EROL YILMAZ AKÇAL (Rize) — Sevketmiş olduğunuz Tapulama Kanunu bu dâvalarda sürat sağlayacak mı?

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (Devamla) — Evet.

EROL YILMAZ AKÇAL (Rize) — Orman Kanununun birinci maddesinden doğan dâvaların adaletsiz dâvalar olduğunu biraz evvel zikrettiğinize göre, demek ki, bu adaletsizlik daha süratle cereyan edecektir. Bunu bu şekilde anlamakta haklı mıyım?

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (Devamla) — Ben, Orman Kanununun birinci maddesinin sakim tatbikatından bahsettim. Adaletsizliğinden bahsetmedim. Bu bir...

İkincisi; sakim tatbikat vardır; bunu değiştirmek iktiza etmektedir. Ancak, izahatımda belirttiğim gibi değiştirge önergesinin yeri bu

olmamalıdır. Arkadaşlarımız milletvekili olduklarına göre, 6831 sayılı Orman Kanununun muvakkat birinci maddesinin tadili için teklif vermeleri ve bu hususu gerçekleştirmeleri icabeder. Bir tapulamada yapılacak iş, esas hak sahibini bulmak ve hakların taallük ettiği yerleri hendsi olarak haritaya bağlamaktır. Bu itibarla 6831 sayılı Orman Kanununun muvakkat birinci maddesi bu hükmü ihtiva etmek suretiyle mer'i bulunduğca, tapulamada uygulanacak madde budur. Bu maddede değişiklik yapıldığı takdirde, yapılan değişikliğe göre tapulama faaliyeti de işin esasına taallük etmek üzere bu şekilde gerçekleştirilecektir. Bu teklifin, bu tasarının içinde yer almaması gerektiğini izaha çalıştım. Bilmem arkadaşımı tatmin edebildim mi?

EROL YILMAZ AKÇAL (Rize) — Zannedirim arkadaşım sualimi anlamadı. Evet veya hayır diye cevap verilecek bir sual.. Sevk ettiğiniz kanunla, Orman Kanununun birinci maddesinden doğan mefhum, tatbikatta daha süratle cereyan edecek midir?

İSMAİL HAKKI TEKİNEL (Devamla) — Hayır efendim.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Cömert.

BAHRİ CÖMERT (Samsun) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım; Hükümet tasarısı üzerine daha titizlikle eğilmek suretiyle, memleket realitelerini bir dereceye kadar tatmin eden Sayın Komisyona ve yine 2 nci maddenin tatbikatta doğuracağı ihtilâtları nazarı itibara almak ve zabıtlara tescil suretiyle bir dereceye kadar tatbikatçılara yol gösterme vazife ve fonksiyonunu ifa eden Sayın Komisyon Başkanı İsmail Hakkı Tekinel Beye teşekkürlerimi arz ederim.

Kanun tasarısının 2 nci maddesi görüşülürken, benim buraya getirdiğim dert ve binnetice Yüksek Heyetinize arz ettiğim taktirim şundan ibarettir :

İkinci madde şunu ifade eder; Orman Kanunu uyarınca orman sayılan yerler tapulamaya tabi tutulmaz. 6831 sayılı Kanunun birinci maddesine göre, bir yerin orman olup olmadığı Ziraat Vekâletince tâyin ve tesbit edilir. Tatbikatı uzun uzadıya anlatmaya lüzum yok. Maalesef, şu anda Ziraat Vekâleti, tamamen kör bir atışla, tâbirimi mâzur görünüz, kadim tarihin kayıtlarına ve mahallin orman bekçisi

nin ifade ve zabıtlarına istinaden vatandaşın tapulu mülküne, hattâ bir kasaba veya köye dahi orman dediği bugün için realitedir. Bizim ıstırabımızın, buraya getirdiğimiz derdin, Sayın Komisyon Başkanı, Orman Kanununa taallük etmesi itibariyle, bu kanunun içine girmeyeceğini ifade ettiler. Benim buraya getirdiğim tavrım; ormanla katıyen ilgili değildir. Tavrım; orman mevzuumuzu ve orman üzerindeki titizliğimizi tatmin etmekte ve bu arada Devlet kademesindeki âtil yürüyüş, vatandaşın meçhul anlayışı karşısında Devlet hizmetinin ne zaman geleceği hususundaki intizamı bir dereceye kadar tatmin edecek ve deva bulacak mahiyette olduğu için tekrar izah etmek mecburiyetindeyim.

Bendeniz derim ki : Tapulama Kanununun birinci maddesi şunu âmirdir. Tapu ve Kadastro gittiği yerde tapulu mülkleri yeniler ve tapusuz olanların da tapusunu verir. Orman olduğu Ziraat Vekâletince bildirilen bir yer tapulama dışı bırakılma, ister tapulu olsun, ister tapusuz olsun hiçbir hükmü yoktur. Tapulu mülke orman deyince, kadastro dışı bırakılacak, esasen yeni kayıtlarla amel edileceğine göre, tapulu mülk buz gibi iptal edilmiş olacaktır. Bunun misalini geçen konuşmamda vermiştim.

Bendeniz tavrımda şunu ifade etmek istiyorum : Orman idaresi en tabii vazifesi olan orman tahdidini senelerden beri yapmaz, ormanın kadastroğunu yapmaz veya imkânsızlıkları dolayısıyla yapamaz. Tapulama Kanununun esbabı mucibesini tetkik ediyoruz. Bu memleketin kadastroğu 80 senede tekemmül edecektir. Orman tahdidini belki de 20 - 30 senede tekemmül edecektir. Ne olacaktır? Bu âna kadar, hangi mülk ormandır, hangisi Devlet ormandır, hangisi hususî mülktür veya değildir kompleksi, girift durum senelerce devam edip gidecek ve vatandaşın Devlete karşı olan itimadı buz gibi sarsılacaktır..

O itibarla, benim teklifim üç fıkra olup şunlardır : Birinci fıkra; 6831 sayılı Orman Kanununun geçici birinci maddesi gereğince, bir yerin Ziraat Vekâletince orman olup olmadığının belirtilmesi halinde, o yer mahkeme kararıyla tahdit ve tesbit dışı bırakılır. Bunu, ben Tapulama ve Orman Kanununun, ormana atfettiği ehemmiyet muvacehesinde, meseleyi

telifi beyan bakımından, ben de birinci fıkra olarak kabul ediyorum. Yalnız, şimdi diyorum ki, tahdit ve tesbit dışı bırakılan tapulu gayrimenkuller - tapusuz gayrimenkuller üzerindeki teklifimden vazgeçmeye âmadeyim - tapulu gayrimenkullerin orman tahdidini, orman idaresince yapılmaya kadar bu gayrimenkuller üzerinde vukubulacak mülkiyet ve mülkiyetin gayri aynı haklarını ilgilendiren her türlü akit ve tescil işleri bu gayrimenkullerin eski kaydı üzerinden yapılır. Çünkü, tapulama gittiği zaman bu kayıtları yeniliyor, tapulu mülke orman deyince akan sular durduğuna göre, vatandaş tapulu mülkü üzerinde mülkiyet hakkını kullanmaktan uzaklaştırılıyor ve âdeta iptal edilmiş bir vesika halinde elinde kalıyor. Bu ıstırabı, sayın milletvekili arkadaşım Arif Ertunga Bey de bir kanun teklifi şeklinde getirdiler. Başka cihetten de olsa aynı noktaya mâruf olması bakımından kayda değer buluyorum. Yalnız, kendisinin teklif ettiği komisyonun teşkili, yani Ziraat Vekâletinin hot behot tek merci olmasına mâruf teklifi, tatbikatta bendenizin arz ettiğim bu ıstırabları durduramayacaktır. Sayın Komisyon Başkanı İsmail Hakkı Tekinel Bey, bendenizin endişelerini mühim miktarda tatmin ettiği izahatta bulundular ve hakikaten bu gibi tapulu gayrimenkullerin tapulama içine gireceğini ifade ettiler. Ve ben bu endişeleri duyduğum için bu tavrım üzerinde ısrarla durdum ve çalıştım. Yüksek Heyetinizi dilimin döndüğü kadar tenvir etmeye çalıştım. Hakikaten şu ana kadar, zeytinlikler, 50 yıllık tapulu kültür arazileri bağ ve bahçeler Ziraat Vekâletinin bir işareti üzerine orman olarak telâkki ve ilân edilmiş, vatandaşın Devlete karşı olan itimadını sağlayan tapu vesikası bir anda hiçbir ehemmiyeti haiz olmayan bir kâğıt haline gelmiştir. Bu bir realitedir. Muhtelif vesilelerle bu ıstırabı durdurmaya mâruf tekliflerimiz «Anayasaya aykırıdır.» mülâhazasıyla önlenmeye çalışıldı.

Şimdi, bendenizin tavrımın birinci fıkrası Anayasaya ne bakımdan aykırıdır hâlâ anlayamadım?

İkinci fıkra, orman idaresi, orman tahdidini yapılmaya kadar vatandaşın hiç olmazsa orman idaresi, mahalline gidip burası ormandır veya değildir deyinceye kadar - çünkü va-

tandaşın yerini tesbite ne zaman gideceğini bilmiyoruz - tapulu mülkü üzerinde tasarruf hakkını, hürriyetini tanıyalım diyorum. Bunun Anayasaya ne bakımdan aykırı olduğunu anlayamadım. Evet, Anayasamız haklı olarak ormana fevkâlâde bir ehemmiyet atfetmektedir. Bendenizin teklifi, ormanı tahribe mâtufl, orman dâvasının aleyhine bir teklif olsaydı, Anayasaya aykırılık fikrine ben de iştirak ederdim. Munhasıran tapulu mülke dair teflifin üzerinde duruyorum.

Takrimimin 3 ncü fıkrası olan zilyedlik mevzuundan da feragat ediyorum. Zilyed üzerinde de aynı hakkın verilmesi hakkındaki teklifimden feragat ediyorum. Yalnız, şu hususu ifade etmek istiyorum. Vatandaşın elinde tapu vardır. Ve bilhassa Anayasa Komisyonunda da üzerinde durulan 4785 sayılı Kanun, orman sayılan hususi ve resmî şahısların elinde bulunan bütün ormanların bir hamlede devletleştirilmesini esas itihaz eden kanun 1945 de çıkmıştır 4785 sayılı Kanuna ben de iştirak ediyorum. Devlet bütün ormanları tapulu da olsa Devletleştirmiş. Devlet bu arada, 1945 den itibaren vatan sathına muhtelif komisyonlar göndermiş, tapu ve tevzi komisyonlarını göndermiş, 1948 de 1949 da göndermiş, vatandaşa arazi tevzi etmiş, tapu vermiş, onun mülkiyetini Anayasa ile tahtitemine almış; sonra gelmiş 1960 tarihinde bu tapuların hepsini keelenlemekün adanmış, Bu tapulu yer ormandır demiş ve bu mülkün bir kıymeti yoktur demiş. Bu gibi garip, hukuk devleti anlayışına karşı olduğumuz ve vatandaşın derdine çare bulacak bir merci bulamadığımız için, hiç olmazsa, Devlet bu foksiyonu ifa edinceye kadar, muvakkaten de olsa, Yüksek Meclisinin bu derde deva bulmasını istirhamen takrimimi arz etmiş bulunuyorum. Yoksa, orman mevzuunda gerek Anayasanın, gerek Geçici Komisyonun üzerinde ifade ettikleri titizliği ben de aynen kabul etmekteyim.

Sayın Komisyon Başkanının ifadelerinin tatbikatta mühim bir rol oynayacağını kabul etmekle beraber, takrimimin kabulü veya ademikabulü hususunda, Yüce Heyetinizce, realiteler muvacehesinde tetkik ve tezekkür edilerek, o şekilde is'afını ve kabulünü istirham eder, hürmetlerimi arz ederim.

BAŞKAN — Sayın İsmail Yılmaz.

İSMAİL YILMAZ (Bursa) — Pek muhterem arkadaşlarım, Devletin vazifesi, ilerden beri, hizmetleri vatandaşın ayağına götürmek olmuştur. Bu cümleden olarak, müzakeresini yapmakta bulunduğumuz Tapulama kanun tasarısı da huzurumuza gelmiş, vatandaş mülk sahibi yapmak için hizmetleri, birlikler kurmak suretiyle, vatandaşın ayağına kadar götürmek ve vatandaşa ucuz tapu, ilerden beri zilyedinde bulunan mülkünün tapusunu, vermek gayesini gütmektedir. Bu sebeple, Bahri Cömert Bey arkadaşımızın evvelki birleşimde kabul edilen takriri, 2 nci madde üzerindeki takriri, Komisyona iade edilmişti. Komisyon, Bahri Cömert Bey arkadaşımızın teklifine itibar etmemekte ve maddenin tasarıda vaz'edildiği gibi kabulünü istemektedir.

Pek muhterem arkadaşlarım, bundan evvelki tatbikatta, 6831 sayılı Orman Kanununun muvakkat birinci maddesine göre, köylere çıkan birliklerin yaptığı parsellerin, en az yüzde seksenine, bilhassa ormanlık bölgelerde Ziraat Vekâleti, «ormandır» şeklinde itiraz etmiş ve böylece bir kısmı Devlete bırakılmış, ve bir kısmı da mahkemelere intikal etmiştir. Vatandaş, vergisini verdiği, hattâ üzerinde «Türkiye Cumhuriyeti» armasını taşıyan tapusunu gösterdiği hudutlar dâhilinde bile ziraat yapamayacak duruma düşmüştür. Komisyon Sözcüsü İsmail Hakkı Bey, Bahri Cömert Bey arkadaşımızın takriri kabul edildiği takdirde 6831 sayılı Orman Kanunu muvacehesinde çelişme olacağı şeklinde bir iddia ileri sürmektedirler. Halbuki, kanuna şöyle bir şey de konulabilir. «6831 sayılı Kanunun, bu kanuna aykırı hükümleri, ilga edilmiştir.» şeklinde ikinci maddeye bir fıkra eklediğimiz takdirde, 6831 sayılı Orman Kanunu ile çelişme halinde olan şekil ortadan kalkmış, zail olmuş olur.

İkinci maddeyi de bu şekilde çıkardığımız takdirde, tatbikatta doğacak aksaklıkları huzurunuzda arz etmek isterim :

İkinci madde; «Tarıma elverişli olmayan sahipsiz yerler ile kayalar, tepeler, dağlar ve Orman Kanunu uyarınca orman sayılan yerler.» deniyor.

Muhterem arkadaşlar, bu kanunu birlik başkanları tatbik edecektir. Birlik başkanlarının,

bir yerde birlik kurması için de, o yerin nerelerinin orman olup olmadığı, şeklini evvelce bilmesi icabedecektir. Bu itibarla, bir yerin, bir birlik kurulacak köyün, nerelerinin orman olup olmadığını, bu maddeyi tatbik ederken orman olup olmıyan yerlerin nereleri olduğunu öğreneceği merci, orman idareleri olacaktır. Bu itibarla, birlik başkanları, Hasanağa köyünün orman mıdır, değil midir, veya nerelerinin orman olup olmadığı şeklini, bu maddeye göre alâkalı orman işletmelerinden sormaya mecburdur. Alâkalı orman işletmelerinin elinde ormanların tanzim edilmiş şeklini gösteren paftalar, krokiler vardır. Bu paftalar açılacak ve o köy hudutları dâhilinde nerelerin orman olup olmadığı bellidir.

Muhterem arkadaşlarım, Türkiye, coğrafi bakımdan sarp, ârızalı bir memleketdir. Bu itibarla, dağlar, tepeler ve yamaçlarda kurulmuş köyler, orman köyleri dediğimiz köyler, bu maddeye göre hiç tapu alamaz duruma düşecektir. Şöyle ki, orman idaresinin elindeki paftalarda bu köyün meskenleri de dâhil, hepsi ormanlık saha krokisi içindedir. Bu itibarla bu madde, bu şekliyle çıktığı takdirde, bugüne kadar uygulanmakta olan tapu kadastrodan istifade etmiş böyle bir köyde, birlik dahi kurulmasına imkân verilmeyecektir. Çünkü, ikinci madde, «Dağlar ve Orman Kanunu uyarınca orman sayılan yerler tapulamaya tabi tutulmaz», demektedir. Bu sebeple, orman işletmesi, «bu köyün bulunduğu yerler ormandır.» diyecek ve orada birlik kurulması imkânı elden gidecektir. «Sahipsiz yerlerle, kayalar, tepeler» denmektedir. Muhterem arkadaşlar Türkiye'de % 40, % 30, % 20 gibi meyilli dağ, tepe yamaçlarında kurulmuş binlerce köy vardır. Bu köylerin yaşama şartları gittikçe tanzim edilmektedir. Toprağın daimî erozyon yapmasından mütevellit, zararların önüne geçmek ve vatandaşlara toprak kazandırmak için, ziraatçiler harekete geçmişler ve set çekmek suretiyle erozyonun önüne geçilebileceğini vatandaşa öğretmeye başlamışlardır. Bu yer yer Türkiye'de tatbik edilmektedir. Bu gibi yerlerde köylüler, elmalıklar, bağlıklar ve meyva fidanları yetiştirmek suretiyle geçimini elde etmektedirler.» «Kayalar, tepeler tapulamaya tabi tutulmaz», dendiğine göre, bu gibi köylerde, evvelce elin-

de tapu bulunduğu halde, birlik kurma imkânı ellerinden alınmış olacaktır.

Muhterem arkadaşlarım sözlerimi uzattım. Bahri Cömert Bey arkadaşımın takririnin kabulü halinde, vatandaşların eline tapu geçecektir. Bu madde bu şekilde vaz'edildiği takdirde, bazı köylerdeki tatbikatta yukarda arz ettiğim hususlar doğacaktır. Komisyon sözcüsünün burada aksini ifade etmesi mümkündür. Birlik başkanları, bu yerlerin orman olup olmadığını alâkalı ziraat dairesinden, orman dairesinden soracaklarına göre, o orman dairesi memuru, müstahdemi veya âmiri de kendini mesuliyetten kurtarma psikolojisi içerisinde ve daima Devlete ve Hazineye bir menfaat aramak için, «Bu yerler ormandır.» diyecek ve bu madde bu şekilde çıktığı takdirde, bilhassa orman köylerinin % 90 nında tapulama ve arazi kadastro birliklerinin kurulamayacağı kanaatindeyim. Komisyondan bu hususun lütfen açıklanmasını rica ediyorum.

BAŞKAN — Komisyon.

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Muhterem arkadaşlarım, Sayın Bursa Milletvekili İsmail Yılmaz arkadaşımızın temas ettiği mevzular, ben-denizi, bililtizam, bizzat zabıtlara tescil edilsin ve yanlış bir anlamaya mahal verilmesin diye, yazılı olarak verdiğim izahatı kâfi derecede anladığı neticesine götürmektedir. Şimdi, orman mevzuu, hassas bir mevzudur. İstiyoruz ki, Anayasa hükümlerine uygun olarak, ormanları hem koruyalım, hem inkişaf ettirelim ve bunun yanında da Anayasanın 36 ncı maddesinde ifadesini bulan mülkiyet hakkına tam mânasiyle sadakat gösterelim. Biraz evvel de izah ettim, bu Tapulama Kanununun tatbik sahası dışında kalan gayrimenkullerde istisna, iki nevi gayrimenkule aittir ve bunların ikisini de bir madde üzerinde düzenlenmiş olmasına rağmen, ayrı ayrı sebeplere müstenit olduğunu da müdellel bir şekilde izah ettiğimi zannediyordum. İsmail Bey arkadaşım anlıyamamış, tekrar ediyorum.

Tarıma elverişli olmıyan sahipsiz yerler, kayalar, dağlar, tepeler mefhumundan ne anlaşılacaktır? Komisyonda esbabı mucibeye dercedilmeyen bir hususu burada ifade etmek istedim. Bu kanunun tatbikatında tarıma elverişli olmıyan kayalar, dağlar, tepelerden ne anlaşılacaktır ve hangi kastla bu tâbir kullanılmıştır,

onu ifade etmek istedim. Arkadaşlar, bunun menşei Medeni Kanununun 641 nci maddesidir. 641 nci maddeden bir pasaj, bir hüküm almış ve buna istinaden biraz evvel ifade ettiğim tarif meydana çıkmıştır. Biz diyoruz ki, tarıma elverişli olmayan, sahihsiz yerler, kayalar, dağlar, tepeler, umumiyetle, şu şekilde târif edilmektedir. Bu kanunun tatbikinde de bu mânâda kullanılacaktır.

Türkiye'de yoktur ama, cumudiyelerle kaplı yüksek dağ muntakaları; devamlı karla kaplı yüksek dağ muntakaları; çakıllarla, taşlarla örtülü ve müşkülâtle girilebilen mahaller olarak tarif ediyoruz. Bunlardan iktisadi bir fayda beklemek mümkün değildir. İktisadi fayda beklenmeyen bir yerde lüzumsuz emek sarf etmekte, masraf yapmakta, âmiyane tâbirle, Allah'ın dağını tapulamakta bir fayda yoktur. Biz bu masrafı bu gibi çorak ve faydasız yerde yapacağımıza, meskûn ve tarıma elverişli yerlerde gerçekleştirmek için istisnayı vaz'etmiş bulunuyoruz. Kaldı ki, bu bütün gayrimenkuller esasen hususi mülkiyetin konusu da olmamaktadır. Medeni Kanununun 641 nci maddesi sarıhtir. Bunun dışında akla gelen ihtimalleri de biraz evvelki beyanatomda belirttim. Böyle yerler tarıma elverişli olmasa dahi, kayalık, dağlık ve taşlık olsa dahi, eğer tapulu ise bu kanunun gayelerinden birisinin tasfiye karakteri taşıması itibariyle tapulu olsa bile tapulamaya tabi tutulacaktır. Bu itibarla, arkadaşımın birlik sınırlarında; tapulama faaliyetlerinin ormanlık yerlerde yapılamıyacağına dair itirazının yersiz olduğu meydana çıkıyor. Bilmem arkadaşımı tatmin edebildim mi?

İkinci mevzu üzerinde yine ısrarla duruyorum ve söylüyorum. Bunu Sayın Bakan da burada Hükümet adına ifade ettiler. 6831 sayılı Orman Kanununun muvakkat beşinci maddesi vardır. Orman Kanunu uyarınca, orman sayılan yerlerin kadastrosu ve orman hudutlarının tâyin ve tesbiti 6831 sayılı Orman Kanunu gereğince orman tahdit komisyonlarına verilmiştir. Ama, maalesef bu komisyonlar gereği gibi çalışma imkânını bulamamışlardır. Geçenlerde bu komisyon adına Anayasa Komisyonunda yapmış olduğum bir konuşmada bu meseleye temas ettim. Kıymetli ormancılarımızdan bir arkadaşımız bize «Evet, haklısınız ama bu orman tahdit komisyonlarını faaliyete geçiremiyoruz, bi-

raz da siz yardım edin.» dediler. Bir derttir, bunu da onun için arz ettim. Orman tahdit komisyonlarının kurulması için muayyen kadrolar vardır. Fakat, bu orman tahdit komisyonlarının kurulup faaliyete geçmesi ve bilhassa bir karara varması için bir hukukçu üyenin mutlak surette karara iştirak etmesi şarttır. Halbuki, verilen kadrolar da hiçbir hukukçu üyeyi tatmin etmediğinden 20 tane orman tahdit komisyonu kurulması lâzım gelirken, bugün bu imkânsızlık yüzünden bir tek orman tahdit komisyonu kurulamamış ve faaliyete geçememiştir. Hal böyle olunca, 6831 sayılı Kanunun muvakkat birinci maddesindeki hükme tekrar dönüyoruz. Hakikaten arkadaşlarımızın ifade ettiği gibi bir ihtilâf vukuunda, bu ihtilâf, döne dolaşa orman bakım memuruna kadar inmektedir. Ama bu Tapulama Kanununun gayesi, hakkı ve hukuku olduğu gibi nakletmek, tapulu olan kayıtları yenilemek, tapusuzları tapuya bağlamak olduğuna göre, esasa taallûk eden bu hükmün 6831 sayılı Orman Kanunu üzerinde tashihi lâzımgelir. Bizim mütalâamız budur. Biz bunu mevzuumuzla alâkalı görmüyoruz. Eğer arkadaşlarımız bir teklif getirir, 6831 sayılı Orman Kanununun muvakkat birinci maddesi değiştirilirse, bizim getirdiğimiz bu tasarıya göre, o değişiklik nazarı itibara alınmak suretiyle tapulama tatbikatı yapılacaktır. Şu halde, benim istirhamım, arkadaşlarımızın, bu madde üzerinde bu şekilde fazlaca durmasınlar. Kendileri 6831 sayılı Orman Kanununun geçici muvakkat 1 nci maddesinin taddil ve işler hale getirilmesi için kanun teklifleriyle huzura gelsinler, ben de temenni ederim. Hükümet bu şekilde hakka, hukuka riayetkâr bir teklif ve tasarıyla huzura gelirse, mesele külliyyen halledilmiş olur. Bu itibarla biz, teklifimizde ısrar ediyoruz.

BAŞKAN — Buyurun, Sayın Şahin, sorunuz sorunuz.

TURAN ŞAHİN (Muğla) — Efendim; Sayın Başkan, Geçici Komisyon adına izahat verirken, Bahri Cömert arkadaşımızın önergesinin bâzı fıkralarının Anayasaya aykırı olduğu iddiasında bulundular. Bu önerge sahibi arkadaşımız kürsüden, neden Anayasaya aykırı olduğunu anlamadığını ifade etti. Mevcut önergenin, Anayasa Komisyonunda incelendiğini ve hakkında Anayasaya aykırı olduğuna dair ve-

rilmiş bir rapor olduğunu işittim. Bu raporu okuduk ve arkadaşım da niçin Anayasaya aykırı olduğunu anlatmıştır.

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI İSMAIL HAKKI TEKİNEL (Devamla) — Efendim, bu rapor okunacaktır. Zaten ilk konuşmamda bu hususa işaret etmiştim. Yalnız, Sayın Bahri Cömert arkadaşımızın takririnin Anayasaya sarıh olarak aykırı olan kısmı teklifimin 3 nci fıkrasıdır. Burada, Devlet ormanlarının zamanasını ile iktisabedilemeyeceğine dair, Anayasanın 131 nci maddesine aykırı bir hüküm vardır. Esasen arkadaşımız bunu burada kabul etti, teklifinde ısrar etmekle beraber, 3 nci fıkradan feragat ettiğini beyan ettiler.

Rapor da Riyasettedir. Riyaset okuyacaktır.

BAŞKAN — Riyaset okunuyacak, Encümen olarak siz okuyunuz.

İSMAIL YILMAZ (Bursa) — Bir soru sormak istiyorum. Madde, «Orman Kanunu uyarınca orman sayılan yerler» demektedir. Orman sayılan yerlerin nereleri olduğunu birlikleriniz kimden öğrenecektir?

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI İSMAIL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Beyefendi, bu 2 nci maddeyi bendeniz vaz'ettim. Cevabını vereyim : Siz diyorsunuz ki, «birlik teşekkül edemeyecek, bu itibarla tapulama faaliyeti yapılamayacaktır.» Üzerinde durduğumuz mesele zaten budur. Biz, getirmiş olduğumuz bu madde ile, bir birlik sınırları içerisinde tapulama faaliyetinin ikmal ve intacını sağlamış durumdayız. Müsaadelerinizle arz edeyim :

Şimdi orman çeşitli sebeplerle yapılan tatbikat hatalarıyla hassas bir mevzu haline geldi. Orman denince herkes üzülüyor ve bu mevzu da fazlasıyla ileri gitmek istemiyor. Şimdi, eğer Hükümet tasarısında olduğu gibi, maddeyi öylece bırakmış olsaydık; tapulama komisyonları, değil orman tarifi, içine giren yerler, lâalet-tâyin bir ağaç topluluğu karşısına geldiği zaman, eminim ki, «burası ormandır ve Orman Kanunu uyarınca biz burada tapulama yapamayız» diyeceklerdir. Şimdi biz, bu gibi ahvalde nâkıs bir ameliye yapılmasını istiyoruz. Eğer, bir yerde orman tahdidini yapılmışsa, tapulama komisyonları tahdit haritasını mahallinde uyguluyacak ve kayıtlarını tapu siciline intikal ettirecektir. Bu orman, Devlet ormanı ise Devlet adına, hususi şahıslar adına tesbit edilmişse, o

şahıslar adına tapu siciline intikal edecek ve haritaya bağlanacak. Şayet, tapulama komisyonları ormanlık bir mıntakaya geldiği veya tarıma elverişli bir kültür sahası ile orman mıntakasının hudut teşkil ettiği mıntakalarda iki şıkla karşılaşacaktır. Orman mıntakasına hudut olan tarıma elverişli arazi sahipleri diyeceklerdir ki, burası Devlet ormanıdır, ihtilâfı yoktur. O zaman orman tahdit komisyonlarının vazifesine dâhil olan bu mevzu, tapulamaca onlara terk edilecektir. Bu bir ikincisi ihtilâf olduğu takdirde ne olacak? O zaman, bu işin esasına iniyoruz, Oranın haritasını yapıyoruz, malikini tesbit ediyoruz. Ama ne yapalım ki, 6831 Sayılı Orman Kanununun geçici birinci maddesindeki hükme göre, mahkemeyi hüküm vermeye davet ediyoruz. İşte o maddeyi değiştirirseniz mesele kalmıyacaktır. Bu itibarla, ister dağlık, ister taşlık olsun mutlak surette tapulama komisyonları vazifelerini ikmal ve intac edecektir. İhtilâflı olanlar tapulama mahkemesine gönderilecektir. Bizim temin etmek istediğimiz netice bu olduğuna ve bunun da sağlanacağına kaani bulunduğumuza göre, arkadaşımızın fazla ısrar etmemesini rica ederiz.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Uyar.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZÜSÜ MUSTAFA UYAR (İzmir) — Muhterem arkadaşlarım, daha evvelki celsede Bahri Cömert arkadaşımızın takririni Yüce Meclis nazarı itibara almış ve Komisyona havale etmişti. Bu arada Anayasa Komisyonunun talebiyle, bu 2 nci maddenin ve bununla ilgili takrirlerin Anayasa Komisyonunda görüşülmesi de Meclise uygun görülmüş ve 2 nci madde ve ilgili takrirler Anayasa Komisyonuna havale edilmiş idi. Anayasa Komisyonu, bu konuda bir rapor vermiş bulunuyor. Biz de o raporla birlikte bütün takirleri tekrar müzakere ederek, eski getirdiğimiz metinde ısrar etmenin faydalı olacağı kanaatine varmış bulunuyoruz. Şimdi, Anayasa Komisyonunun bu konuyla ilgili olarak vardığı karara ait raporu aynen okuyorum.

Anayasa Komisyonu mütalâa raporu
Yüksek Başkanlığa

Komisyonumuz, 14, 21 ve 24 Haziran 1963 günkü birleşimlerinde, İzmir milletvekilleri Arif Ertunga, Necip Mirkelâmoğlu, Lebit Yurdoglu, Şeref Bakşık, Ziya Hanhan ve Osman

Sabri Adal'ın 14 Mayıs 1963 tarihli «9.9.1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununa ek kanun teklifine dair İçişleri Komisyonunun 13 Haziran 1963 tarihli, Esas No. : 2/492 ve Karar No. : 55 sayılı mütalâa talebini ve tapulama kanunu tasarısı ile Adana Milletvekili Kemal Sarıbrahimoğlu'nun 5602 sayılı Tapulama Kanununun 6335 sayılı Kanunla maddel 13 ncu maddesinin (D) bendinin zilyedliğin iskatından on sene evvel tahsis edilmiş vergi kaydı aranması şartının kaldırılması suretiyle tadiline, bu maddeye (E) bendinin, başlığı ile yeni bir bendin ilâvesine ve bu maddenin (E) ve (F) bendlerinin, (E) bendinin (F) ve (F) bendinin (G) olarak değiştirilmesine ve aynı kanunun 35 nci maddesine iki fıkra eklenmesine ve birinci fıkranın tâdili ile üçüncü fıkra olarak değiştirilmesine dair kanun teklifi, İzmir Milletvekili Mustafa Uyar'ın 5602 sayılı Tapulama Kanununun 31, 32 ve 33 ncu maddeleriyle 34 ncu maddesinin 4 ncu fıkrasının değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın 5602 sayılı Tapulama Kanununun 52 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifini» incelemekle görevli Geçici Komisyonun raporuna ek metnin 2 nci maddesi üzerinde verilip Genel Kurulun 10 Haziran 1963 günü 93 ncu Birleşimde dikkat nazarına alınması kabul edilerek Geçici Komisyonun filhal katılmaması üzerine, mezkûr Komisyona oya arz edilmeyen -Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu ve Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun önergeleriyle ve söz konusu maddeyle birlikte -geriverilen Samsun Milletvekili Bahri Cömert'in önergesini, Komisyonumuzun Genel Kurulun 19 Haziran 1963 günü 98 nci Birleşiminde kabul edilen 14 Haziran 1963 tarihli, esas No. : 2/492 ve Karar No. : 32 sayılı yazısı gereğince mezkûr Geçici Komisyona da mütalâa vermek üzere, kanun teklifi sahiplerinden İzmir milletvekilleri Arif Ertunga, Necip Mirkelâmoğlu ve Lebit Yurdoğlu'nun ve mezkûr önerge sahibi Samsun Milletvekili Bahri Cömert'in, Geçici Komisyon Başkanı İstanbul Milletvekili İsmail Hakkı Tekinel'in ve Hükümet adına da Başbakanlık Devlet Plânlama Teşkilâtı, Başbakanlık Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü ve Tarım Bakanlığı temsilcilerinin huzurunda bir arada in-

celemiş ve aşağıdaki hususları kararlaştırmıştır :

1. Komisyonumuz, evveleminde, her türlü Anayasaya uygunluk veya aykırılık mülâhazasının dışında, Samsun Milletvekili Bahri Cömert'in önergesinde ön görülen hususu, kanun tekniği bakımından, Tapulama Kanunu metninde yer alabilecek konulardan olmadığı yolunda, Geçici Komisyon Başkanı ve Hükümet adına verilen izahata aynen katılmaktadır.

2. Komisyonumuz, Samsun Milletvekili Bahri Cömert'in önergesini Anayasanın 131 nci maddesinin 1, 2 ve 3 ncu fıkralarına aykırı bulmuştur.

Gerçekten, evvelâ, bu önergenin «Tapusuz gayrimenkullerde ise yine tahdit yapılmıca kadar zilyedlik haklarına dokunulmaz.» yolundaki son fıkrası hükmünün, Anayasanın 131 nci maddesinin 2 nci fıkrasının Devlet ormanlarının zamanışıyla mülk edinilemeyeceği yolundaki hükmüne rağmen bu imkânı açtığı müşahede edilmiştir.

Saniyen, mezkûr önergenin 2 nci fıkrasının, Anayasanın 131 nci maddesinin yürürlüğe girdiği 15 Ekim 1961 tarihinde «Devlet ormanı» vasfını taşıyan orman arazisine ilişkin özel mülkiyete esas teşkil eden tapu kayıtları üzerinde hâlâ işlem yapılmasına cevaz verir mahiyette olduğu görülmüştür. Halbuki, Anayasanın 131 nci maddesinin «Devlet ormanı» dediği ormanların, Anayasanın bu hükmünün yürürlüğe girdiği anda mer'î bulunan mevzuatta derpiş edilen esaslar ve usuller uyarınca «Devlet ormanı» olarak tavsif edilmiş olan ormanlar olduğunda şüphe yoktur. Anayasanın mezkûr hükmünün yürürlüğe girdiği tarihte mer'î olan mevzuat gereğince, bir arazinin orman olup olmadığı; uzun vâdede, orman tahdit komisyonlarının faaliyeti; kısa vâdede ve muvakkat olarak da, Tarım Bakanlığının Orman Kanununun 1 nci geçici maddesi gereğince alacağı idari kararlarla tesbit edilmektedir. Tarım Bakanlığının bu idari tasarrufları yetkili kaza organınca iptal edilmediği veya değiştirilmediği veyahut orman tahdit komisyonlarının faaliyeti neticesinde kesin olarak ref veya tadil edilmediği müddetçe mer'î ve muteberdir. İdari tasarrufların kaideten Danıştay murakabesine tabi olduğu malûm ise de; kanun vâzının bâzı idari tasarrufların kazai murakabesini istisnaen adli mahkemelere bira-

kabileceği de bilinmektedir. Aslında Orman Kanununun 1 nci geçici maddesi gereğince alınan idari kararların kazai murakabe dışında Hükümet tasarrufu olduğuna dair mevzuatımızda hiçbir hüküm olmadığı halde, Danıştayın aksine bu konuda görevli adli mahkemelerin, Yargıtayın bir içtihat kararına uyarak, bu idari kararları yargı denetiminin dışında tuttıkları ve bu kararlarla kendilerini bağlı saydıkları da malumdur. Ancak, «İdarenin hiçbir eylem ve işlemi, hiçbir halde, yargı mercilerinin denetimi dışında bırakılamaz.» diyen Anayasanın 114 ncü maddesinin 1 nci fıkrasının 15 Ekim 1961 günü yürürlüğe girmesinden sonra alınan Anayasa Mahkemesinin 6 Mart 1963 tarihli ve 11358 sayılı Resmî Gazetede yayınlanmış 26 Aralık 1962 tarihli, esas No: 1962/211 ve karar No: 1962/121 sayılı Kararında, Tarım Bakanlığının bu idari kararlarının, ne yolda anlaşılırsa anlaşılırsa, yargı organlarını bağlayamayacağı açıkça belirtildiğinden ve halen Yargıtay Yedinci Hukuk Dairesi de bu konuda mevcut Anayasaya aykırı, Genel Kurul kararının değiştirilmesini ve Yargıtay içtihadının Anayasa Mahkemesi içtihadına uydurulmasını gerektiren kararlar ihtihaz ettiğinden, Anayasaya aykırı bu tatbikatın ortadan kalkmak üzere olduğu anlaşılmaktadır.

İşte, yukarıda izah olunan prosedür içerisinde orman olarak tanımlanan ve Anayasanın 131 nci maddesinin yürürlüğe girdiği 15 Ekim 1961 tarihinde, 9 Temmuz 1945 tarihli ve 4785 sayılı Kanunun 1 nci maddesi ve mütaakip kanunlar gereğince Devlet mülkiyetinde bulunan ormanlar üzerinde ormanların Devletleştirilmesi işlemi, Devletleştirme Kanununun yürürlüğe girmesiyle, (bilâhara Anayasanın 131 nci maddesi yürürlüğe girmeden önce tekrar kanunla özel mülkiyete devredilmemişse) orman üzerindeki mülkiyetin özel gerçek veya tüzel kişilerden ve hattâ Devlet dışındaki kamu tüzel kişilerinden Devlete «ipso jure» yani otomatik olarak ve ayrıca tapu sicilinde tescil işlemi yapılmaksızın, Devletleştirme bedelinin tamamen veya kısmen ödenmesi beklenmeksizin ve diğer her hangi bir işlem ve bildirim lüzum olmaksızın tekemmül etmiş olduğuna göre; tapu sicilindeki kayda itibar olunarak bu sicil üzerinde veya bu sicile göre işlemlere devam olunabilmesi, Anayasanın

131 nci maddesinin vaz'ettiği «Devlet ormanı» mefhumuna külliyen aykırı düşer.

Bu durumda, Komisyonumuz, Samsun Milletvekili Bahri Cömert'in önergesinin 2 ve 3 ncü fıkralarının, Anayasanın 131 nci maddesinin vaz'edilmesindeki gerekçeyi de en veciz surette ifâde eden aynı maddenin 3 ncü fıkrasındaki «Ormanlara zarar verebilecek hiçbir faaliyet ve eyleme müsaade edilemez» hükmüne de aykırı düşüğünü belirtmeyi uygun görmüştür.

3. Komisyonumuz, yukarıda söz konusu Kanun teklifi'nin 1 nci maddesinin 1 nci fıkrasında, bâzı dâvaların, arazi klâsifikasyonu işlemleri tamamlanıncaya kadar talik edilmesini derpiş etmek suretiyle yer alan hükmü, yargı yetkisini Devletin vazgeçilmez ve devamlı fonksiyonlarından biri olarak vaz'eden Anayasanın 7 nci maddesine aykırı bulmuştur.

4. Mezkûr kanun teklifinin 1 nci maddesinin 2 nci fıkrası da, talika uğraması aynı maddenin 1 nci maddesinin fıkrasıyla kabul edilmiş olan dâvalar da ihtilâf konusu olan arazi üzerinde mevcut zilyedlik durumunun dâvanın taliki devam ettikçe devam etmesini derpiş etmektedir ki, bu takdirde, özel şahısların zilyedliğinde bulunan arazi, daha önce işbu raporun 2 ncü paragrafında izah olunan prosedür gereğince muvakkaten de olsa «Devlet ormanı» olarak tesbit edilmiş olduğundan, Samsun Milletvekili Bahri Cömert'in mezkûr önergesi hakkında yukarıda ileri sürülen aynı gerekçelerle, Anayasanın 131 nci maddesinin 1, 2 ve 3 ncü fıkraları hükümlerine aykırı bir durum yaratılmış olmaktadır.

5. Komisyonumuz, söz konusu kanun teklifinin Tarım Bakanlığının ormancılıkla ilgili faaliyetlerinde iktisadi verimlilik meselesinin sadece ormancılık bakımından değil; sair bakımlardan da tetkik edilerek kararların bu şekilde daha ilmi ve nizaları azaltıcı bir tarzda verilmesini sağlayacak nitelikteki 2, 3 ve 4 ncü maddeleriyle yürürlüğe giriş maddesi olan 5 nci maddesini ve yürütmeye dair olan 6 ncü maddesini Anayasaya aykırı görmemiştir.

6. Komisyonumuz, bir yandan Anayasanın 131 nci maddesinin hedef tuttuğu şekilde ormanların korunmasını, diğer yandan da idare ile özel şahıslar arasındaki ihtilâfların hakkaniyetine uygun bir şekilde kısa zamanda nihayetlendirilmesini teminen; Orman Kanununun 1

nei geçici maddesine - Anayasa Mahkemesinin yukarda zikredilen içtihadına uygun bir tarzda bu geçici madde uyarınca Tarım Bakanlığınca alınan idari kararların adli mahkemeleri bağlamadığı, bilakis onların denetimine tabi olduğu yolunda bir fıkranın eklenmesi ve Tarım Bakanlığının bu geçici maddeyi uygularken vereceği idari kararların iktisadi verimliliği değişik açılardan göz önünde tutan bir tarzda alınması sağlandıktan sonra cereyan etmekte olan davalarda idari ve adli itiraz yolunun yeniden açılmasının, Anayasaya aykırı olmayacağını; aneak, böyle bir prosedürü tesbit etmenin ihtisas komisyonlarına aiddiğini da karara bağlamıştır.

Tapulama kanunu tasarısını ve bu tasarı ile birleştirilen teklifleri görüşmek üzere görevli Geçici Komisyona ve bilâhara İçişleri Komisyonuna havale edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur. Anayasa Komisyonu Başkanı

	Sözcü
Tekirdağ	İstanbul
Hayri Mumeoğlu	Coşkun Kırcı
İmzada bulunamadı	
Kâtip	Bitlis
Maraş	Nafiz Giray
Kemal Bağcıoğlu	
Afyon Karahisar	Afyon Karahisar
Halûk Nur Bâki	Asım Yılmaz
Malatya	İzmir
Mehmet Delikaya	Ali Naili Erdem
Samsun	Urfa
Bahri Cömert	Atalay Akan
Adana	Malatya
Ali Bozdoğanoglu	Avni Akşit
Bahkesir	
Kaya Bulut	

Anayasa Komisyonunun 2 nei madde ve tadil teklifleriyle ilgili raporu bundan ibarettir, arkadaşlarım.

BAŞKAN — Sayın Erol Yılmaz.

EROL YILMAZ AKÇAL (Rize) — Söz hakkımı Bahri Cömert Beye verdim.

BAŞKAN — Buyurun Bahri Cömert.

BAHRİ CÖMERT (Samsun) — Muhterem arkadaşlar, Anayasa Komisyonu raporunu dinlediniz. Anayasa Komisyonu raporunda en çok dikkatimi çeken şey, ben de komisyon müzakerelerinde bulundum, sadece teklif ettiğim üçüncü fıkranın esbabı mucibesini ele almış, 1 ve 2 nei fıkrayı katiben ele almayıarak, mücerret «ayki-

ridir» şeklinde bir ifade de bulunmuştur. Esasen 3 nei fıkram şu: Orman tahdidini yapılmaya kadar ziyedlik haklarının korunması. Ormanlarda müruruzaman yürümiyeceğine ve ziyedlikte müruruzaman olduğuna göre, bendeniz de bu görüşe iştirak ederek üçüncü fıkramdan esasen feragat ettiğimi izah ettim. Teklifimin 1 nei fıkrası şu: 6831 sayılı Orman Kanununun geçici birinci maddesi gereğince bir yerin Ziraat Vekâletince orman olarak belirtilmesi halinde orası tapulama dışı bırakılır. Bu husus tasarıda var. Bizatihi, şimdi Komisyonun üzerinde ısrar ettiği 2 nei maddenin metnini Anayasa Komisyonu da Anayasaya aykırı görüyor. Birinci fıkra bu.

İkinci fıkrama gelince: Anayasanın 131 nei maddesinden bahisle, Devlet ormanlarının korunması ve sureti katiyede bunların hususi mülkiyete mevzu olamayacağı açıkça beyan edilmekte ve biz de bunu mutlak surette kabul etmekteyiz. Anayasanın 131 nei maddesi nedir? Kabulü tarihinden itibaren muteber bir maddedir. Düşününüz, Anayasanın 131 nei maddesi kendisinden 40-50 sene evveline gidecek ve bütün hususi mülkleri ve tapuları iptal edecek. Böyle Anayasa maddesi dünyanın neresinde görülmüş, Coşkun Beyin ifadesiyle? 131 nei madde, ormanları korur. Hususi mülk halinde tapulu mülk ise, Devlet gider, bedelini ödemek suretiyle, tapulu mülkü devletleştirebilir. 131 nei maddenin mânası, modlülü, ruh ve lâfzı budur. Bendenizin teklifinin 2 nei fıkraya aiddiği cihet şu: Bendeniz derim ki; Anayasanın meriyete girdiği ana kadar ve bu andan evvel vatandaşın elinde tapuları vardır. Mülkiyet hakkını ispata medar vesikalar vardır. Bunların kuvvetini ve mahiyetini bizatihi Devlet tahtı temine almıştır. Anayasa ile teminat altına alınmıştır. Vatandaşın mülkiyet hakkını Anayasa nasıl olurda, bir anda iptal eder? Bu kadar zıt bir görüşün burada ifade edilmesi cidden insanı müteessir ediyor. Vatandaşın elinde tapunun tesis tarihi 1920, 1960 da Anayasanın 131 nei maddesi normal rejime göre, hukuk devleti esasına göre ormanların korunması ve genişletilmesine dair hükümler vaz'etmiştir. Anayasanın 131 nei maddesi Ziraat Vekâletinin keyfi tasarruflarını muteber saymak ve onu tatbik etmesi için vaz' edilmiş bir kaide değildir. Esas olan

Devlet ormanını korumaktır. Devlet ormanlarının tevsii de mevzu bahis. Vatandaş diyor ki, «tapulu mülkümü gelip alacaksın gel al, parasını ver, devletleştir veya orman mı, değil mi gel tesbit et; ormansa al elimden, değilse bırak kültür yapayım, ziraat yapayım.» Bunu Devletten istemek vatandaşın hakkı değil mi? Ve bu hakkın karşısına Anayasayı ihlâl mânasiyle çıkmak; teşrii vazifemiz olarak bugün, memleketimizin dertlerine çare ve deva bulmak mevkiinde bulunan Yüksek Meclisimizin en başta gelen vazifelerinden birisi sayılmak lâzım gelmez mi muhterem arkadaşlarım? Bu hale göre, Anayasanın 131. nci maddesi kabul ve neşri tarihinden itibaren yürürlüğe girmesi lâzımken, biz gidiyoruz, tesis tarihi 1920 veya 1918 veya 1940 veya 1948 olan tapusunu bu madde muvacehesinde iptal ediyoruz.

Bu Parlömanter rejimi, hukuk devleti nizamını kabul eden, zihinlerin sureti katiyede kabul ve terviç edemeyeceği bir tutumdur, arkadaşlar.

Bendeniz ne diyorum? Devlet vazifesini yapmıyor. Vatandaş bir âmmе hizmetini tehâlükle bekliyor. «gel, benim tapularımı tesbit et, eğer ormansa, hudutlarını devletleştir ve bedelini ver. İstersen 10 sene taksitle ver.» Ver de nasıl verirsen ver. Ama tesbit etmediğine göre, sen gelinceye kadar benim tapulu mülkümü, hiç olmazsa Anayasanın bana bahşettiği haklara göre, serbest bırak kullanayım. Ama 30 sene sonra gelip benim tapulu arazimi ormana ilâve edersen, yine ilâve et. Talebimiz bu. Bunun için, orman tahdidı gerektiği zaman, orman idaresinin gönderdiği komisyonlarla, ormanın orman tahdidı ve kadastro yapılmaya kadar vatandaşın tapulu mülklerine Anayasanın ve Devletin tahtı temine aldığı tapulu mülklerine kültür arazilerine zeytinliklerine, bağ ve bahçelerine ait mülkiyet ve mülkiyetin gayriaynî haklarının serbes bırakılmasını teklif ediyoruz. Orman Kanunu gelecek mi? Bu meseleyi halledecek mi Orman Kanunu geldiği zaman bu benim teklifim esasen ortadan kalkacak. Buna da razıyım. Bendenizde de endişe var. Hükümet işi ağır gidiyor. Gelmiyor. Üç ay sonra mı gelecek, bu belli ise, kabul edin. Orman Kanunu muvacehesinde Hükümet müsmir, faydalı bir hal getirecekse bunu can ve gönülden tasvibederiz. Fakat Ne zaman geleceği hususunda içimde tere-

düt olduğu için ve hattâ vatandaşta da bu tereddüt havası yaratıldığı için, geçici de olsa vatandaşın derdine medar olacak bu fıkraıyı getirmiş bulunuyorum.

Anayasa Komisyonunun ve Geçici Komisyonunun görüşüne uygun olarak üçüncü fıkramdan da feragat ediyorum. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sayın Reşit Ülker. Yok.

Sayın Hasan Fehmi Evliya, buyurun.

HASAN FEHMI EVLIYA (Maraş) — Muhterem arkadaşlarım, Reis Beyefendi benim soyadımı her halde yanlış telâffuz ettiler. Evvelâ bunu tashih etmek isterim. Benim soyadım «Eliyaoglu» değil, «Evliya»dır. Zabıtlara yanlış geçmesin.

Muhterem arkadaşlarım, bu mevzu benim nâciz kanaatime göre, ne komisyonca tam mânasiyle anlaşılmiş, ne de izah eden muhterem arkadaşımız tarafından iyi anlaşılmiştir.

Şimdi, 2. nci maddenin metninde «tarıma elverişli olmıyan sahipsiz yerlerin» deniyor. Biraz evvel Bakan Beyden bununla, daha sonra gelen mefhumlar arasındaki irtibatı sordum, «bunlar birbirinden ayrı» dediler.

Şimdi, ayrı ayrı olunca, bunları ayrı ayrı mütalâa edersek ne gibi neticeler doğuyor? «Tarıma elverişli olmıyan sahipsiz yerlerle», - burada ayrılıyor - «kayalar, tepeler, dağlar ve Orman Kanunu uyarınca orman sayılan yerler. Yani, şu tadada göre, tepe üzerinde, tepenin yamacında bir tarla olamayacağı mânasını da taşıyor. Kanunlarda bir mevzuu tadadetmek çok tehlikelidir. Halbuki, izah etmek istedikleri fikrin esası, Medeni Kanunun 641. nci maddesinin tefsirinden gelir. Medeni Kanunun 641. nci maddesini şimdiye kadar en iyi serh eden ve bu işten en iyi anlıyan Vland'dır. Şimdiye kadar onun fikirlerini cerh eden bir hukukçu da çıkmamıştır. Onun fikirlerine göre, Devletin hüküm ve tasarrufunda bulunan araziler iki kısma ayrılır. Bir münasehetle arz etmiştim. Birisi menfaati umuma ait mallar, diğeri sahipsiz yerlerdir. Menfaati umuma ait mallar, herkes tarafından kullanılan, umumun istifadesine arz edilmiş yollar, köprüler, kanallar, dağlar, ormanlar ve benzeri meydan ve saireler gibi, ferdi mülkiyete esas olmıyan mallardır. Bunlar üzerinde hiçbir suret ve şekilde ferdi mülkiyete tesis edilemez ve tapu verilemez.

Şimdi gelelim, Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan gayrimenkullere : Bunlar, ferdî mülkiyete malik olabilir. Müruru zamanla iktisabedilir. Eğer, bu gibi mallar zilyedlik üzerinde cari olmuş ise, ziraat yapılmışsa müruruzamanla iktisabedilir. Nasıl ki bir fert, diğer bir ferde karşı, müruruzaman ile iktisabettiği bir mal dolayısıyla ve zilyedlik esaslarına istinaden dâva açabiliyorsa, Devlete karşı da bu adamın dâva hakkı vardır. Devletin hükmü altındaki arazilerden mâdüt diye maalesef yıllar yılı toprak tevzi komisyonları vatandaşın elindeki ziraate salih, tasarruf edilmiş zilyedi bulunan arazisini elinden almışlardır ve bu tatbikat sahamızda çok acı hâtıralar bırakmıştır.

Şimdi maddeye geliyorum. Bakınız ne diyor. «Tarıma elverişli olmıyan sahipsiz yerler.» Bu doğru ve elverişli değildir, hence bunu saymaya lüzum yoktur. Bunu, Medeni Kanunla müterafik olarak, onun ruhuna uygun olarak «menfaati umuma aidolan mallar, tapuya esas olamaz» diyebilirlerdi. «Sahipsiz yerlerle, kayalar, tepeler» diyor. Arkadaşlar, bizim memleketimiz ârızalı bir memleketdir. Birçok köylerimizde, hattâ şehir yakınlarında bulunan tarlalar tepelerin üzerindedirler. Bu hükme göre «kayalar, tepeler, dağlar ve Orman Kanunu uyarınca orman sayılan yerler tapulamaya tabi tutulamaz.» Deniyor. Ne olacak şimdi? Tepenin üstünde tarla varsa, bu maddeye göre, vatandaş tapu alamıyacak, tapulamaya tabi olmayacak, demektir. Bunun mânası bu.

Şimdi gelelim, Bahri Cömert arkadaşımıza. Benim kanaatimece fazla endişe gösteriyorlar. Bu işte samimî kanaatime göre, biraz politika yapıyorlar. Bu kanun daha evvel alınmış olan tapuları iptal etmiyor. Ne diyor? «Tapulamaya tabi tutulmaz.» Evvelâ kanunun meriyet tarihi olacak. Kanun, makale, şâmil olamaz. Gerçi ormanlar da tasarruf edemez, Orman Kanunu gereğince müruruzamanla bunlar iktisabedilemez ve hattâ ormana tapu alınmış ise iptal edilebilir. Ama, ormanlık yerin her hangi bir tapusu varsa, bu iptal edilmedikçe, tasarruf hakkı bakidir. Arkadaşımızın bunu iyi bilmesi lâzımdır.

Şimdi, ormanlık yere tapu alınmış, eğer hakikaten ormanlık yere tapu alınmış ise, bu

tapunun iptali lâzımgelir. Ancak, neresi ormandır, neresi değildir? Bu nokta çok ehemmiyetlidir. Şimdi, neresi ormandır, bunu kim takdir eder? Maalesef demin bu hususu Bahri Cömert arkadaşım ifade ettiler. Tatbikatta bu iş maalesef orman kolcuları tarafından yapılır. Mahkeme Ziraat Bakanlığına yazar, o da orman müdürlüğüne sorar, orman müdürlüğü, bölge şefine işi havale eder, bölge şefi de bakım memuruna bırakır, o da der ki, «burası orman değildir.» İşte bu sakat bir yoldur. Yani, ferdin mülkiyetine taallük edecek bir yerin, bir bakım memuru tarafından tesbit edilmesi doğru değildir. Ayrıca, Ziraat Vekâletine de «bu yer orman mıdır» diye sorulduğunda, korucu hemen «orman değildir» diye cevap vermesi de vâkı değildir. Yalnız, zannediyorum ki, son bir hafta zarfında Anayasa Mahkemesinden bir karar çıktı. Mahkemeler artık Ziraat Vekâletinin cevabıyla, yani «Burası ormandır» şeklindeki yazısıyla bağlı değildir. (Gürültüler.) Arkadaşlar Anayasa Mahkemesinin kararını arz ediyorum. Bir karar çıktı, her halde okumamışsınız. Anayasa Mahkemesi diyor ki; mahkemeler artık Ziraat Vekâletinin cevabi yazısıyla bağlı değildir. Binaenaleyh, hâkimi bağlamayınca mahallî ehli-vukuf seçecek ve mahallinde bu işi tetkik edip karar verecektir. Dolayısıyla mahzur da bertaraf edilmiş oluyor, kanaatindeyim. Yalnız bilhassa komisyondan bir istirhamım olacaktır. Bunu tadadedecekse, sıhhatli şekle getirmek şartıyla «tepe» kaydını silsinler, ve yahut da menfaati umuma ait mallar dendiği zaman, Medeni Kanununun 641 nci maddesine göre, burada ferdî mülkiyet tesis edilemeyeceğini açıkça ifade etsinler. Bunun tefsirinden de açıkça bellidir.

Sahipsiz mallara gelince : «Tarıma elverişli olmıyan sahipsiz yerler» deniyor. Bence, umumiyetle sahipsiz yerler, tarıma elverişli olmıyan yerlerdir. Tarıma elverişli olan yerler şimdiye kadar sahiplenmiştir. Tarıma elverişli sahipsiz yer bulunacağını ümitetmem. Onun politika için ya Komisyon izahat versin veya tasihatta bulunsunlar.

Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Buyurunuz Faruk Kürelî.

FARUK KÜRELİ (Çorum) — Çok muhterem arkadaşlarım, Anayasanın meriyeti henüz iki se-

neyi doldurmadan, bu kanunda yer almış bâzi hükümlerin zorlanması üzüntü ile müşahade edilmesi icabeden bir manzara olsa gerektir. Türkiye'de politika hayatımız ve onun mâzisi tetkik edilirse, politikacıların en çok söz ettiği, perişan köylümüzün manzarasını dramatik nutuklar haline getirdiği tek bir mevzu vardır, orman mevzuu.

Fakat, yine Türkiye'de politikacıların bir arpa boyu mesafe gidemediği bir konu vardır. Bunun da adı orman dâvasıdır.

Köyde kasabada, mitingde kongrede, şu mukaddes kürsüde orman mevzuu açıldığı zaman, târiz edilen, sitem edilen bir meslek grubu vardır; o da ormancılar. Politikacılar, yanık nutuklarını eidden perişan köylüden mülhem olarak çekerler. Köylü perişandır, bu dâvada şikâyeti haklıdır. Ancak, ormancılar da bu meselede onlar kadar haklıdır. Muvakkat birinci maddeden şikâyet ediliyor. Muvakkat birinci madde böyle yüce bir Meclisten çıkmıştır. Siz ne dediyse, Yüce Meclisten nasıl bir kanun çıkmışsa, o kanun tatbik ediliyor. Ormancılar herbiri bir dağ başında örfi idare kurmuş derebey değildir arkadaşlar. Yine ormancılar halka zulüm etmekten zevk duyan sadist ruhlu, Neron psikolojisiyle mâlûl insanlar değildir. Burada, ormancıların müdafaasını yapacağımı sanmayın. Asıl arz etmek istediğim nokta şu; 40 senedir bu memlekette meselenin sathında gezilmiştir. Bunun için bu esaslı dâvaya nüfuz olunamamış, ve bu dâva halledilmemiştir. Mesele ormancılığın tatbikatı meselesi değildir. Mesele çok cephelidir. Bu dev dâvadır. İktisadi, içtimai tarafları vardır. Geleneklerle alâkalı tarafı vardır. Hayat hakkıyla, yaşama ile alâkalı tarafı vardır. Biz Türkiye'de bütün orman kanunlarını tetkik edelim; yasak rejimiyle bu işi halletmek istemişizdir. (Soldan, «esasa gel» sesleri)

Esasa geliyorum, beyefendi. Türkiye'de köy ekonomisi, tarıma ve hayvancılığa dayanır. Artan nüfus, orman içinde arazi açmak mecburiyetindedir. Aksi halde yaşayamaz. O halde, orman tahribatı ve arkadaşlarımızın üzerinde durarak şu önerge ile halledeceklerini zannettikleri orman ve halk münasebetleri, ne Tapulama Kanununa böyle bir madde ilâvesiyle, ne de bizatihi, Orman Kanunu bugüne kadarki esprisi tekrarlanmakla halledilemez.

Şimdi önergeye geçiyoruz : Evvelâ bu kanun mülkiyet konusu gayrimenkuller üzerinde tapuların yenilenmesi, tapusuz yerleri tapulama mak-

sadına mâtuf bir kanundur. Gerek Komisyon ve gerekse diğer arkadaşlarımız işaret buyurdular; ormanlar mülkiyete konu değildir, âmme mülküdür, Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Binaenaleyh, böyle bir hükmün burada yeri olmamalıdır.

Kanun sistematigi bakımından aleyhte görüşümü böylece ifade ettikten sonra, bu önerge neyi istihdaf ediyor, buna temas edeceğim. Şikâyet edilen Orman Kanununun muvakkat birinci maddesi der ki, «Bir orman tahdidi yapılmaya kadar, o yerin orman olup olmadığını Ziraat Vekâleti belli eder.» Önerge ne diyor. Bir yere orman tahdit komisyonu gelinceye kadar, orada mevcut tapulu veya tapusuz haklar tanınsın. Bir nevi ihtilâflar, vatandaşın iddia ettiği zilyedlik veya veya mülkiyet hakkı istikametinde tanınsın. Bu bir nevi muvakkat birinci maddenin hükmünü tadil etmektir. Şimdi, manzara şu oluyor : Orman Kanununun muvakkat birinci maddesi, Tapulama Kanununun ikinci maddesiyle tadil olunuyor. Bu ne kanun sistematigine uyar, ne maksada uyar. Kanunlar arasında çelişiklik ve tatbikatta karışıklık yaratır, arkadaşlar.

Muhterem arkadaşım, önerge sahibi, Sayın Cömert, «kâdim tapular iptal olunuyor, halk feryat ediyor,» diyorlar. Feryat edenler vardır. Fakat, bunlar belki yüz sene, 80 sene evvel hakkı karar müessesesiyle tesis olunmuş «Şarkan dere, Garben tepe, miktarı 2 dönüm» denilen ve hakiki miktarı 200 dönüm olan tapulardır. Bunların üzerinde orman vardır. Orman İdaresinin oradaki vatandaşla temasında vâkı ihtilâf, oradaki mevcut ormanın kesilmesi, Orman Kanununa göre bir suç işlenmesiyle mümkündür. Yoksa, ormancılar işi gücü bırakmış, «eski tapuları iptal edeceğim» faaliyeti içinde değillerdir. İşte, bugün ihtilâf halinde Hazine mülklerinde olduğu gibi, gayrisabit hudutlara değil miktara itibar edilir. 200 dönümlük tapulu yer, hakiki miktarı olan 2 dönüme indirildiği zaman feryat başlar. Yine arkadaşımız diyor ki, Anayasa, yüz sene evvelki tapuları ihlâl etmek için mi getirilmiştir? Güya, arkadaşımın ifadesine göre, Anayasadan evvel alınmış her türlü tapu muteberdir. Binaenaleyh, Anayasadan sonra da korumak lâzımdır. Hukukçu arkadaşlarımız pek iyi bilirler. Her tapu bir hukukî sebebe istinadeder. Vaktiyle tapu, hukukî sebepten âri olarak alınmış ise veya istinadettiği hukukî sebep bertaraf edilebiliyorsa

bunun neticesi olarak da tapu iptal edilebilir. Buna «tapu iplâl dâvası» denir. İşte ormanlarla halkın münasebeti de böyledir. Vaktiyle her nâsılsa şu veya bu şahit veya bilirkişi beyaniyle, hakkı karar müessesesiyle, ormanlar üzerinde tapu alınmış ise ve buralarda yapılan kesim neticesinde Orman İdaresi, vâkı suç üzerine zabıt tuttuğu takdirde, «bir yerin orman olup olmadığını Ziraat Vekâleti belli eder» hükmüne göre, buraya gelen bilirkişi heyeti tapuyu tetkik eder, elinden fazlasını alır. Anayasa ile bu işin bir alâkası yoktur. Çünkü, Anayasadan evvel, ormandan tarla açmayı men etmiş Orman Kanunu vardır; 1937 ye kadar. Ondan evvel Orman Nizamnamesi vardır. Gene ormandan tarla açmayı meneder; 1284 e kadar. Ondan evvel, Arazi Kanunu vardır. Gene ormanların tahribini ve tarla açmayı meneder, 1274 e kadar. Aşağı - Yukarı yüz seneye kadar hal böyle olunca, ortada korunması icabeden meşru bir hak yoktur. Müktesep hak müessesesinden bahsetmemek lâzımgelir.

Sayın Cömert arkadaşım, Devletleştirmeden bahsediyorlar. Orman memurları gidip, «surası ormandır, burası değildir» demek suretiyle âdetta Devletleştirmeyi memurlar yapıyormuş şeklinde bir beyanda bulundular. Eğer, yanlış anlamadı isem?..

BAHRİ CÖMERT (Samsun) — Yanlış anlamız.

FARUK KÜRELİ (Çorum) — Yanlış ise özür dilerim. Eğer bunu kastediyorsa 4785 sayılı Kanunun birinci maddesini okumak isterdim.

Bu arada Sayın Evliya arkadaşım bir yerin orman olup olmadığı meselesinin tatbikatta bir bakım memuru tarafından halledildiğini söylediler. Tarım Encümeninde, yanlış hatırlamıyorsam Sayın Şükrü Koç arkadaşım, bu mevzuda bir kanun teklifinde bulunmuşlardı. Sayın Koç da bu tekliflerinde Sayın Evliya arkadaşımın fikrine sahiptiler.. Onlar da tatbikatta bir yerin orman olup olmadığının, bakım memuru tarafından birkaç çizgiden ibaret kroki-lerle tesbit edildiği iddiasında idiler. Bendeniz orada hazır bulunan Orman Umum Müdürüne rica ettim. İzmir tarafının tahdidi ve amenajman plânı yapılmış bir haritasını getirdiler. Bugün getirtmek mümkün olmadı. Gayet hassas teknik usullere göre yapılmış haritalarla tesbit edilir. Bunun yapılmadığı yerlerde de

bakım memuru değildir. Talimatnamesi vardır. İcabederse, size buna ait talimatnameden bir tane veririm. Tarım mühendisi, ziraat mühendisi, dâhil, bir orman ve bir ziraat mühendisi olmak üzere asgari 2 mühendis tarafından tatbik edilir. Talimatnamesi böyledir. (Gürültüler)

BAŞKAN — Lütfen hatibin sözünü kesmeyiniz. Devam buyurun Sayın Kürelî.

FARUK KÜRELİ (Devamla) — Tatbikat böyle olunca sayın Meclis üyelerinin bir vazifesi de icrayı kontroldur. Sözlü soru, yazılı soru olarak hâdiseleri buraya getirecek olurlarsa, Bakan müşkül durumda kalacaktır. Cevap vermek zaruretindedir. Zatiâliniz de Sayın Şükrü Koç, haritaları görünce ayrıca şöyle demiştiniz: «Ben bu işi sathi tetkik etmişim ve kanun teklifim de sathi tetkike dayandığı için özür dilerim.» Bugün döndüyseniz bilmiyorum.

Hulâsa muhterem arkadaşlarım, bu teklif ne kanunun sistematiği bakımından burada yer alacak bir hükümdür ve ne de ormancılara hayır getirecek bir hükümdür. Ne de Sayın Cömert arkadaşımın ümidettiği salâhı getirecektir. Anayasaya mugayir olduğu hususundaki beyanlara ekliyecek bir şey yoktur.

Hürmetle selâmlarım.

BAŞKAN — Yeterlik önergeleri vardır. Okutuyorum:

Millet Meclisi Başkanlığına

Tapulama Kanununun komisyondan gelen ikinci maddesi üzerinde görüşmeler ve verilen izahat Umumi Heyeti aydınlatmıştır.

Müzakerenin yeterliğinin oya arzını saygılarımla rica ederim.

Eskişehir
Celâlettin Uzer

Millet Meclisi Başkanlığına

Tapulama Kanunu tasarıasının 2 nci maddesinin müzakeresi kâfidir.

Müzakerenin kifayeti ve maddenin oya vaz'ını arz ederim.

Elâzığ
Naci Güray

SAFFET EMİNAOĞLU (Arvin) — Aleyhinde söz istiyorum.

BAŞKAN — Buyurunuz, efendim.

SAFFET EMİNAOĞLU (Artvin) — Muhterem arkadaşlar, eidden bu konu biraz uzadı. Kifayeti müzakere takririnin kabul edilmesi icabeder. Ben de o inançtayım ama, şurası muhakkaktır ki, mevzu henüz açıklanmış değildir. Sebeline gelince; burada konuşan arkadaşlarımızın bir kısmı, Tapulama Kanununun 2 nci maddesinin komisyonun getirdiği şekilde kabulü halinde, eskiden mevcudolan tapuların hukukî kıymetlerinin ortadan kalkacağı endişesinden ibarettir. Diğer bir kısmı da, 2 nci maddenin kabulü halinde, eskiden mevcut tapuların hukukî kıymetlerinin devam edeceği yolundadır. Evveleminde bu noktaların hangisinin doğru olduğu tebellür etmemiştir. Komisyon bu hususu açıkça burada ifade etmeli ve kayıtlara tescil olunmalıdır. Bu bir.

İkincisi; çok hassas olan orman mevzuunu ele alıp müdafaa eden arkadaşlar döndürüp doluşturıp meseleyi bir noktada düğümlenmektedir. Sanki bu memlekette tapulu yerlerin tamamı ormanlık sahalarına münhasırdır. Orman olmayan yerlerde de tarlalar vardır.

BAŞKAN — Esasa giriniz efendim.

SAFFET EMİNAOĞLU (Devamla) — Aradaki farkı açıklıyorum. Vatandaşın mülkiyet iktisabı yalnız ormanda değildir. Orman olmayan, dağdan, kayadan, tepeden bahsedilmektedir.

TURAN ŞAHİN (Muğla) — Kifayet üzerinde konuşmuyorsunuz, esasa geçiniz.

SAFFET EMİNAOĞLU (Devamla) — Kifayetin hangi sebebe istinaden kabul edilmesini izaha çalışıyorum, müsaade edin arz edeyim. Kifayetin lüzum veya ademi lüzumu hakkında konuşuyorum.

BAŞKAN — Lütfen yalnız yeterlik aleyhinde konuşunuz.

SAFFET EMİNAOĞLU (Devamla) — Kars'ın Posof kazası vardır. Arazi tamamen dağlar üzerindedir. Orman yoktur. Buradaki tapuların durumu ne olacaktır? Ormandan tamamen uzak, orman dışı bir yerdir. Artvin vilâyeti vardır. Kayalar üzerine duvar yapmak, sırtla toprak taşınmak suretiyle, duvarlarla kayalar arası doldurulmak suretiyle üzeri bağ, bahçe haline getirilmiş yerler vardır. Bunların mülkiyeti iktisabedilmiştir. Burada orman yoktur. Orman Kanununa dokunan ta-

rafı yok. Ama, vatandaşın mülkiyet hakkına son verilmesi veya verilmemesi keyfiyeti vardır. Bu noktaların aydınlanması lâzımdır. O itibarla, lütfen komisyon bu hususları açıklasın ve arkadaşlara da konuşma imkânı bahsedilsin.

BAŞKAN — Yeterlik önergesi aleyhinde konuşuldu. Önergeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... 40 a karşı 51 oyla önerge kabul edilmiştir. Maddeyi tekrar okutacağım.

Kanunun uygulanması dışında kalan
gayrimenkuller

MADDE 2. — Tarıma elverişli olmayan sahipsiz yerler ile kayalar, tepeler, dağlar ve Orman Kanunu uyarınca orman sayılan yerler, tapulamaya tabi tutulmaz. Birlik sınırları içinde kalan bu gibi gayrimenkullerin tapulamaya tabi olup olmadığı hususunda ilgililer arasında anlaşmazlık çıkarsa, tapulama tutanağı ve krokisi yapılır. Anlaşmazlık sebebi tutanakla belirtilir.

Anlaşmazlık bu kanunda yazılı usul ve ilgili kanunların esasları dairesinde çözülür.

BAŞKAN — Komisyonun üzerinde ısrar ettiği ikinci maddeyi oylarınıza sunuyorum. 2 nci maddeyi kabul edenler. Kabul etmeyenler... 31 e karşı 80 oyla kabul edilmiştir.

(Adalet Partisi Milletvekillerinden beş kişi ayağa kalkarak ekseriyetin olmadığını söylediler ve yoklama yapılmasını istediler.)

BAŞKAN — İsteğinizi yerine getiririm, yalnız dinlemenizi rica ediyorum, bir dakika arkadaşlarla konuşayım.

Muhterem arkadaşlar, kanunların müzakeresinde, burada mevcut arkadaşlarımızla maddelelere devam ediyoruz. Oylama zamanında davet zillerini çalıyoruz. Buraya teşrif etmeyen arkadaşlar yine Meclisimizin içerisinde, fakat müstenkif olarak farz ediyoruz. Tatbikatımız budur. Şimdiye kadar yaptığımız hal bu. Aksi takdirde, salonda, kanunla ilgilenip takibeden arkadaşları nazara alırsak, kanunları çıkarmak imkânına malik olamayız. Onun için, bu iddianızdan vazgeçmenizi bilhassa rica ederim. (A. P. sıralarından, «İtiraz vâkı olunca yoklama yapılır» sesleri)

O halde beş kişi ayağa kalkın, yoklama yaptıralsın. (A. P. sıralarından beş kişi ayağa kalktı.)

BAŞKAN — Yoklama yapıyoruz.

Bir dakika, açık oylarını kullanmayan arkadaşlarımız var mı? Oylama işlemi bitmiştir.

(Yoklama yapıldı.)

BAŞKAN — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Hükümeti arasında telli - telefon irtibatı kurulmasına ve mevcut radyo - telgraf servisine dair Andlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğu hakkındaki kanun tasarısının oylanmasına (277) arkadaşımız katılmış. (266) kabul, (3) ret, (8) çekinse oy çıkmıştır. Böylece tasarı Meclisimizce kabul edilmiştir.

«Türkiye Cumhuriyeti ile Federal Almanya

Cumhuriyeti arasında sermaye yatırımlarının karşılıklı olarak teşvik ve himayesine müteda-ir Andlaşma»nın ve bu andlaşmanın ekli protokol ve sekiz mektubun onaylanmasının uygun bulunduğu hakkındaki kanun tasarısına (282) oy verilmiştir. (280) kabul, (2) çekinse oy çıkmıştır. Böylece tasarı Meclisimizce kabul edilmiştir.

Komisyonlarda bulunan arkadaşların listesini istedim. Komisyondaki arkadaşları da dâhil ettikten sonra yoklamaya nazaran ekseriyet bulunmadığından, yarım saat sonra toplanılmak üzere Birleşime ara veriyorum.

Kapanma saati: 17,00

İKİNCİ OTURUM

Açılma saati: 17,30

BAŞKAN — Başkanvekili Mekki Keskin

KÂTIPLER : Rıza Polat (Ağrı), Nurettin Akyurt (Malatya)

BAŞKAN — Oturumu açıyorum.

3. — YOKLAMA

BAŞKAN — Yoklama yapılacaktır.

(Yoklama yapıldı.)

BAŞKAN — Ekseriyet bulunmadığından, 1

Temmuz 1963 Pazartesi günü saat 14,00 te toplanılmak üzere Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma saati: 17,45

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliğe Hükümeti arasında Telli - Telefon irtibatı kurulmasına ve mevcut Radyo - Telgraf Servisine dair Andlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarıma verilen oyların sonucu

(Tasarı kabul edilmiştir.)

Oye sayın : 450
Oy verenler : 277
Kabul edenler : 266
Reddedenler : 3
Çekinseler : 8
Oya katılmayanlar : 164
Açık üyelikler : 9

[Kabul edenler]

ADANA
Hasan Aksay
Yusuf Aktınur
Ali Bozdoğanoglu
Mehmet Geçioğlu
Cavit Oral
Kemal Sarıbrahimoğlu
Ahmet Savrun
İbrahim Tekin
ADIYAMAN
Mahmut Deniz
Ali Turanlı
AFYON KARAHİSAR
Haluk Nur Bâki
Mehmet Turgut
Asım Yılmaz
AĞRI
Rıza Polat
AMASYA
Reşat Arpacioğlu
Nevzat Şener
ANKARA
İsmail Rüştü Aksal
Burhan Apaydın
Hüseyin Ataman
Raif Aybar
Nihat Berkkan
Fuat Börekçi
Mustafa Kemal Erko-
van
İsmail Gence
İbrahim İmirzalıoğlu
Zühtü Pehlivanlı
Ahmet Üstün

Ferhat Nuri Yıldırım
Abdülhak Kemal Yörük
ANTALYA
İhsan Ataöv
Ömer Eken
Hasan Fehmi Boztepe
Nazmi Kerimoğlu
ARTVIN
Nihat Ata
Sabit Osman Avcı
Saffet Eminagaoglu
AYDIN
Hilmi Aydınçer
Melâhat Gedik
Nedim Müren
İsmet Sezgin
BALIKESİR
Cihat Bilgehan
Kaya Bulut
Gökhan Evliyaoğlu
Fennî İslimyeli
Süreyya Koç
Mehmet Tiritioğlu
Cihat Turgut
BİLEÇİK
Şadi Binay
Orhan Tuğrul
BİTLİS
Müstak Okumus
BOLU
Zeki Baltacıoğlu
Ahmet Çakmak
Turgut Çulha
Kemal Demir

Kâmil İnal
BURDUR
Nadir Yavuzkan
BURSA
Edip Rüştü Akyürek
Sadrettin Çanga
Cevdet Perin
Ahmet Türkel
Ziya Uğur
İsmail Yılmaz
Baha Cemal Zağra
ÇANAKKALE
Ahmet Nihat Akay
Burhan Arat
Süreyya Endik
Şefik İnan
ÇANKIRI
Rahmi İnceler
Şaban Keskin
ÇORUM
Muzaffer Dündar
Hilmi İncesulu
İhsan Tombuş
DENİZLİ
İbrahim Kocatürk
Remzi Şenel
DIYARBAKIR
Hilmi Güldoğan
Recai İskeçeroğlu
Alp Doğan Şen
EDİRNE
Talât Asal
Fahir Giritlioğlu

ELAZIĞ
Naci Güray
Hürrem Müftügil
Kemal Satır
ERZİNCAN
Zeynel Gündoğdu
Sadık Perinçek
Naci Yıldırım
ERZURUM
Ertuğrul Akça
Nihat Diler
Cevat Dursunoğlu
Gıyasettin Karaca
Şerafettin Konuray
Adnan Şenyurt
Tahsin Telli
ESKİŞEHİR
Şevket Asbuoğlu
İbrahim Cemalular
Ertuğrul Gazi Sakarya
Celâlettin Uzer
Aziz Zeytinoğlu
GAZİANTEP
Muzaffer Canbolat
Ali İhsan Göğüş
Kudret Mavitan
Mithat San
Süleyman Ünlü
GİRESUN
Ali Cüceoğlu
Mustafa Kemal Çilesiz
Nizamettin Erkmen
Naim Tirali

GÜMÜŞANE

Necmeddin Küçüker
Sabahattin Savacı

HAKKÂRİ

Ahmet Zeydan

HATAY

Bahri Bahadır
Ali Muhsin Bereketoğlu
Şekip İnal
Sâki Zorlu

İÇEL

Mehmet Ali Arslan
Yahya Dermaneci
Celâl Kılıç
Sadık Kutlay

İSPARTA

Ali İhsan Balım
Lokman Başaran
Sadettin Bilgiç
Mustafa Gülcügil

İSTANBUL

İbrahim Abak
Ziya Altınoğlu
Suphi Baykam
Mahmut Rıza Bertan
Ferruh Bozbeyli
Nurettin Bulak
Ratip Tahir Burak
Muhiddin Güven
Hilmi Oben
Şahabettin Orhon
Hüsamettin Tiyaşan
Reşit Ülker
Sabri Vardarlı
Abdurrahman Yazgan
Malik Yolaç

İZMİR

Osman Sabri Adal
Şükrü Akkan
Şeref Baksık
Muzaffer Döşemeci
Ali Naili Erdem
Arif Ertunga
Ragıp Gümüşpala
İhsan Gürsan

Ziya Hanhan
Şinasi Osma
Kadri Özek
Mustafa Uyar
Lebit Yurdoğlu

KARS

Hasan Erdoğan
Kemal Güven
Kemal Okyay
Sırrı Öktem
Bahtiyar Vural
Rıza Yalçın

KASTAMONU

Fethi Doğançay
Sabri Keskin
Osman Zeki Oktay

KAYSERİ

Abdülhalim Aras
Hüsamettin Gümüşpala
Mehmet Sağlam
Bahri Yazır
Mehmet Yüceler

KIRKLARELİ

Fikret Filiz
Hasan Tahsin Uzun

KIRŞEHİR

Memduh Erdemir

KOCAELİ

Şahabettin Bilgisu
Nihat Erim

KONYA

İrfan Baran
Ahmet Gürkan
İhsan Kabadayı
Kadircan Kafılı
Ömer Kart
Faruk Sükan
Vefa Tanır
Sait Sına Yücesoy

KÜTAHYA

Ahmet Bozbay
Ali Erbek
Mehmet Kesen
Rauf Kıray
Sadrettin Tosbi

MALATYA

H. Avni Akşit
Nurettin Akyurt
Mehmet Delikaya

MANİSA

Neriman Ağaoğlu
Süleyman Çağlar
Muammer Erten
Şevket Raşit Hatip-
oğlu

Yakup Kadri Karaos-
manoğlu
Hurrem Kubat
Yakup Yakut
Nahit Yenişehirlioğlu

MARAS

Kemal Bağcıoğlu
Hasan Fehmi Evliya
Enver Kaplan

MARDİN

Şevki Aysan
Vahap Dizdaroğlu
Seyfi Güneşan

MUĞLA

Adnan Akarca
Hilmi Baydur
Cevdet Oskay
Turan Şahin
İlhan Tekinalp

MUŞ

Sami Öztürk

NEVŞEHİR

Halit Fikret Aka

NİĞDE

Mehmet Altınsoy
Haydar Özalp
Ruhi Soyer
Oğuzdemir Tüzün

ORDU

Yusuf İzzettin Ağaoğlu
Refet Aksoy
Ferda Güley
Orhan Naim Hazinedar
Arif Hikmet Onat

RİZE

Erol Yılmaz Akçal
Arif Hikmet Güner

SAKARYA

Nuri Bayar
Hami Tezkan

SAMSUN

Mehmet Başaran
Nurettin Ceritoğlu
Fevzi Ceylân
Bahri Cömert
İlyas Kılıç

SİRT

Cevdet Aydın
Süreyya Öner
Hayrettin Özgen
Adil Yaşa

SİNOP

Mahmut Alicanoğlu
Haşim Tarı

SIVAS

Adil Altay
Rahmi Çeltekli
İbrahim Göker
Rahmi Günay
Ahmet Kangal
Cevad Odyakmaz
Güner Sarısözen
Reşat Turhan
Mahmut Vural

TEKİRDAĞ

Turhan Kut
Hayri Mumcuoğlu
Orhan Öztrak

TOKAT

H. Ali Dizman
Reşit Önder
Bekir Şeyhoğlu

TRABZON

Ekrem Dikmen
Ahmet Şener
Kâmuran Ural
Ali Rıza Uzuner

TUNCELİ

Vahap Kışoğlu

URFA

Osman Ağan
Atalay Akan

Kadri Eroğan
Bekir Sami Karahanlı
Sabri Kılıç
UŞAK
Ali Rıza Akbıyıklıoğlu

İbrahim Bulanalp
Ahmet Tahtakılıç
VAN
İhsan Bedirhanoğlu
Şükrü Köserreisioğlu

YOZGAT
Veli Uyar
ZONGULDAK
Ahmet Fuat Ak
Fevzi Fırat

Ramiz Karakaşoğlu
Suphi Konak
Mehmet Ali Pestilci
Yusuf Ziya Yücebilgin

[Reddedenler]

AĞRI
Kerem Özcan

İZMİR
Necip Mirkelâmoğlu

KASTAMONU
İsmail Hakkı Yılanlı-
oğlu

[Çekinseler]

ÇANAKKALE
Refet Sezgin
EDİRNE
İlhami Ertem

Nazmi Özoğul
GİRESUN
İbrahim Etem Kılıçoğlu

SAKARYA
Muslihittin Gürer
SAMSUN
Hâmit Kiper

YOZGAT
Turgut Nizamoglu
ZONGULDAK
Sadık Tekin Müftüoğlu

[Oya katılmıyanlar]

ADANA
Kasım Gülek
Ahmet Karamüftüoğlu
Melih Kemal Küçük-
tepepınar
Ahmet Topaloğlu
ADİYAMAN
Arif Atalay (İ.)
Mehmet Özbay
AFYON KARAHİSAR
Veli Başaran
Hasan Dincer (B.)
Şevki Güler
Şükrü Yüzbaşıoğlu

ANTALYA
Etem Ağva (İ.)
Rafet Eker
Nihat Su
AYDIN
Orhan Apaydın
Mustafa Şükrü Koç
Reşat Özarda (İ.)
BALIKESİR
Ahmet Aydın Bolak
Mithat Şükrü Çavdar-
oğlu
Cevat Kanpulat
Ahmet İhsan Kırmılı

ÇANKIRI
Kâzım Arar
Nurettin Ok (Bşk. V.)
ÇORUM
Nuri Ahıskalıoğlu
Abdurrahman Güler
Faruk Küreli
Neemi Ökten (B.)
DENİZLİ
Sinan Bosna
Mehmet Çobanoğlu
İsmail Ertan
Hüdaî Oral
Âtîf Şohoğlu

ESKİŞEHİR
Seyfi Öztürk
GAZİANTEP
Osman Orhan Bilen (İ.)
Hüseyin İncioğlu (İ.)
GİRESUN
Ali Köymen
GÜMÜŞANE
Halis Bayramoğlu (İ.)
Nureddin Özdemir (İ.)
HATAY
Abdullah Cilli
Ahmet Sırrı Hocaoğlu
(İ.)

AĞRI
Nevzat Güngör
AMASYA
Mustafa Kemal Karan
İsmail Sarıgöz (İ.)

BİNGÖL
M. Sıddık Aydar
Halit Rıza Ünal
BİTLİS
Nafiz Giray
BOLU
Fuat Ümit

DİYARBAKIR
Adnan Aral (İ.)
Şehmus Arslan (İ.)
Yusuf Azizoglu (B.)
Vefik Pirinçcioğlu
(B.)

İÇEL
Mazhar Arkan
Burhan Bozdoğan
İhsan Önal
İSTANBUL
Cihad Baban

ANKARA
Osman Bölükbaşı
Bülent Ecevit (B.)
Muhlis Ete
İbrahim Sıtkı Hatipoğlu
İhsan Köknel
Mehdi Mihçioğlu
Emin Paksüt
İlyas Seçkin (B.)

BURDUR
Fethi Çelikbaş (B.)
Mehmet Özbey
BURSA
Hikmet Akalın
İbrahim Öktem (B.)
Ekrem Paksoy (İ.)
Mustafa Tayyar

EDİRNE
Süleyman Bilgen
ELAZIĞ
Nurettin Arıoğlu (B.)
Ömer Faruk Sanac
ERZİNCAN
Hüsametdin Atabeyli
ERZURUM
Turhan Bilgin

Tahsin Demiray
Ömer Zekâî Dorman
(İ.)
Saadet Evren
Orhan Eyüboğlu
Fahrettin Kerim Gökay
(B.)
Ali Coşkun Kırcâ
Ahmet Oğuz (B.)
Oğuz Oran

Naci Öktem
Vahyi Özarar
İlhami Sancar (B.)
Selim Sarper
İsmail Hakkı Tekinel
Zeki Zeren

İZMİR

Mehmet Ali Aytaş (İ.)
Saim Kaygan
Nihat Kürşat (İ.)

KARS

Necmettin Akan
Lâtif Aküzüm
Kemal Kaya

KASTAMONU

Avni Doğan
İhsan Şeref Dura (B.)
Ali Özdikmenli

KAYSERİ

Turhan Feyzioglu (B.)
Mehmet Göker
Vedat Âli Özkan

KIRKLARELİ

Abdurrahman Altuğ
Mehmet Alâeddin Eriş

KIRŞEHİR

Ahmet Bilgin
Halil Özmen

KOCAELİ

Hâldan Kısayol
Süreyya Sofuoğlu (İ.)

KONYA

Kemal Ataman (İ.)
Selçuk Aytan
Mekki Keskin (Bşk. V.)

Abdüssamet Kuzucu
Rüştü Özal

Fakih Özfakih
Fakih Özlen

Cahit Yılmaz

KÜTAHYA

Sezai Sarpaşar

MALATYA

Ahmet Fırat (İ.)

İsmet İnönü

(Başbakan)

Halit Ziya Özkan

MANİSA

Nusret Köklü

Hilmi Okçu

MARAŞ

Kemalî Bayazıt

Ali Hüdayioğlu

Adnan Karaküçük

MARDİN

Mehmet Ali Arıkan

Esat Kemal Aybar

Talât Oğuz

MUŞ

Sait Mutlu

NEVŞEHİR

Ramazan Demirsoy

Ali Baran Numanoglu

NİĞDE

Asım Eren (İ.)

ORDU

Ata Bodur

Şadi Pehlivanoglu

Ata Topaloğlu

RİZE

Fuad Sirmen (Başkan)

Cevat Yalçın

SAKARYA

Burhan Akdağ

Ekrem Alican (B.)

Yusuf Ulusoy

SAMSUN

Ali Fuat Alişan

Kâmran Evliyaoğlu

Fevzi Geveci

Hüseyin Özalp (İ. Ü.)

Osman Şahinoğlu

SİNOP

Mustafa Kaptan

Cemil Karahan

SİVAS

Sabati Hastaoglu (İ.)

Tahsin Türkay

TEKİRDAĞ

Fethi Mahrımlı

TOKAT

Sabahattin Baybura (İ.)

Mehmet Kazova (İ.)

Zeyyat Kocamemi

Ali Rıza Ulusoy (İ.)

TRABZON

Ali Şakir Ağanoğlu

Selâhattin Güven

Nazmi Ökten

Zeki Yağmurdereli

TUNCELİ

Fethi Ülkü

URFA

Kemal Badıllı

Celâl Öncel (İ.)

VAN

Muslih Görentaş (İ. Ü.)

YOZGAT

İsmail Hakkı Akdoğan
(İ.)

İsmet Kapısız (İ.)

Mustafa Kepir

Celâl Sungur (İ. Ü.)

ZONGULDAK

Kenan Esengin

[Açık üyelikler]

Aydın	1	Manisa	1
Erzurum	1	Muş	1
Hatay	1	Trabzon	1
İstanbul	1	Zonguldak	1
Kocaeli	1	Yekün	9

«Türkiye Cumhuriyeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti arasında Sermaye yatırımlarının karşılıklı olarak teşvik ve himayesine mütedair Andlaşma»nın ve bu Andlaşmaya ekli Protokol ve sekiz mektubun onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarisına verilen oyların sonucu

(Tasarı kabul edilmiştir.)

Üye sayısı : 450
Oy verenler : 282
Kabul edenler : 280
Reddedenler : 2
Çekinseler : 2
Oya katılmayanlar : 150
Açık üyelikler : 0

[Kabul edenler]

ADANA
Hasan Aksay
Yusuf Aktimur
Ali Bozdoğanolu
Mehmet Geçioğlu
Cavit Oral
Kemal Sarıbrahimoğlu
Ahmet Savrun
İbrahim Tekin
ADIYAMAN
Mahmut Deniz
Ali Turanlı
AFYON KARAHİSAR
Halûk Nur Bâki
Mehmet Turgut
Asım Yılmaz
AGRI
Kerem Özcan
Rıza Polat
AMASYA
Reşat Arpacıoğlu
Nevzat Şener
ANKARA
İsmail Rüştü Aksal
Burhan Apaydın
Hüseyin Ataman
Raif Aybar
Nihat Berkkan
Fuat Börekçi
Mustafa Kemal Erko-
van
İsmail Gence
İbrahim İmirzalıoğlu
Zühtü Pehlivanlı

Ahmet Üstün
Ferhat Nuri Yıldırım
Abdülhak Kemal Yö-
rük
ANTALYA
İhsan Ataöv
Ömer Eken
Rafet Eker
Hasan Fehmi Boztepe
Nazmi Kerimoğlu
ARTVIN
Nihat Ata
Sabit Osman Avcı
Saffet Eminagaoglu
AYDIN
Hilmi Aydınçer
Melâhat Gedik
Nedim Müren
İsmet Sezgin
BALIKESİR
Cihat Bilgehan
Kaya Bulut
Mithat Şükrü Çavdar-
oğlu
Gökhan Evliyaoglu
Fenni İslimyeli
Süreyya Koç
Mehmet Tiritioğlu
Cihat Turgut
BİLECİK
Şadi Binay
Orhan Tuğrul
BİTLİS
Müştak Okumus

BOLU
Zeki Baltacıoğlu
Ahmet Çakmak
Turgut Çulha
Kemal Demir
Kâmil İnal
BURDUR
Nadir Yavuzkan
BURSA
Edip Rüştü Akyürek
Sadrettin Çanga
Cevdet Perin
Ahmet Türkel
Ziya Uğur
İsmail Yılmaz
Baha Cemal Zağra
ÇANAKKALE
Ahmet Nihat Akay
Burhan Arat
Süreyya Endik
Şefik İnan
Refet Sezgin
ÇANKIRI
Rahmi İnceler
Şaban Keskin
ÇORUM
Muzaffer Dünder
Hilmi İncesulu
İhsan Tombuş
DENİZLİ
İbrahim Kocaturk
Hüdayi Oral
Remzi Şenel

DIYARBAKIR
Hilmi Gündoğan
Recai İskenderoğlu
Alp Doğan Şen
EDİRNE
Talât Asal
İlhami Ertem
Fahir Giritlioğlu
Nazmi Özoğul
ELAZIG
Naci Güray
Hürrem Müftügil
Kemal Satır
ERZINCAN
Zeynel Gündoğdu
Sadık Perinçek
Naci Yıldırım
ERZURUM
Ertuğrul Akça
Nihat Diler
Cevat Dursunoğlu
Gıyasettin Karaca
Şerafettin Konuray
Adnan Şenyurt
Tahsin Tellî
ESKİŞEHİR
Şevket Asbuzoğlu
İbrahim Cemalcılar
Ertuğrul Gazi Sakarya
Celâlettin Uzer
Aziz Zeytinoglu
GAZİANTEP
Muzaffer Canbolat
Ali İhsan Göğüş

Kudret Mavitan
Mithat San
Süleyman Ünlü

GİRESUN

Ali Cüceoğlu
Mustafa Kemal Çilesiz
Nizamettin Erkmen
İbrahim Etem Kılıçoğlu
Naim Tirali

GÜMÜŞANE

Necmeddin Küçüker
Sabahattin Savacı

HAKKÂRİ

Ahmet Zeydan
HATAY

Bahri Bahadır
Ali Muhsin Bereketoğlu
Şekip İnal
Sâki Zorlu

İÇEL

Mehmet Ali Arslan
Yahya Dermancı
Celâl Kılıç
Sadık Kutlay
İhsan Önal

İSPARTA

Ali İhsan Balım
Lokman Başaran
Sadettin Bilgiç
Mustafa Gülcügil

İSTANBUL

İbrahim Abak
Ziya Altınoğlu
Mahmut Rıza Bertan
Ferruh Bozbeyli
Nurettin Bulak
Ratip Tahir Burak
Muhiddin Güven
Hilmi Oben
Şahabettin Orhon
Naci Öktem
İsmail Hakkı Tekinel
Hüsametdin Tiyaşan
Reşit Ülker
Sabri Vardarlı
Abdurrahman Yazgan
Malik Yolaç

İZMİR

Osman Sabri Adal

Şükrü Akkan
Şeref Bakşık
Muzaffer Döşemeci

Ali Naili Erdem
Arif Ertunga
Ragıp Gümüşpala
İhsan Gürsan
Ziya Hanhan
Necip Mirkelâmoğlu

Şinasi Osma
Kadri Özek
Mustafa Uyar
Lebit Yurdoğlu

KARS

Kemal Güven
Kemal Okyay
Sırrı Öktem
Bahtiyar Vural
Rıza Yalçın

KASTAMONU

Fethi Doğançay
Sabri Keskin
Osman Zeki Oktay
İsmail Hakkı Yılanlıoğlu

KAYSERİ

Abdülhalim Aras
Hüsametdin Gümüşpala
Mehmet Sağlam
Bahri Yazır
Mehmet Yüceler

KIRKLARELİ

Fikret Filiz
Hasan Tahsin Uzun

KIRŞEHİR

Memduh Erdemir
KOCAELİ
Şahabettin Bilgisu
Nihat Erim

KONYA

Ahmet Gürkan
İhsan Kabadavı
Kadircan Kaflı
Ömer Kart
Faruk Sükan
Vefa Tanır
Sait Sina Yücesoy

KÜTAHYA

Ahmet Bozbay
Ali Erbek

Mehmet Kesen
Rauf Kıray
Sadrettin Tosbi

MALATYA

H. Avni Akşit
Nurattin Akyurt
Mehmet Delikaya

MANİSA

Neriman Ağaoğlu
Süleyman Çağlar
Muammer Erten
Şevket Raşit Hatipoğlu
Yakup Kadri Karaos-
manoğlu

Nusret Köklü
Hurrem Kubat
Yakup Yakut
Nahit Yenişehirlioğlu

MARAŞ

Kemal Bağcıoğlu
Hasan Fehmi Evliya
Enver Kaplan

MARDİN

Şevki Aysan
Vahap Dizdaroğlu
Seyfi Güneşan

MUĞLA

Adnan Akarca
Hilmi Baydur
Cevdet Oskay
Turan Şahin
İlhan Tekinalp

MUŞ

Sami Öztürk
NEVŞEHİR
Halit Fikret Aka

NİĞDE

Mehmet Altınsoy
Haydar Özalp
Ruhi Soyer
Oğuzdemir Tüzün

ORDU

Yusuf İzzettin Ağaoğlu
Refet Aksoy
Ferda Güley
Orhan Naim Hazinedar
Arif Hikmet Onat

RİZE

Erol Yılmaz Akçal
Arif Hikmet Güner

SAKARYA

Nuri Bayar
Muslihittin Gürer

SAMSUN

Mehmet Başaran
Nurettin Ceritoğlu
Fevzi Ceylân
Hâmit Kiper
İlyas Kılıç

SİİRT

Cevdet Aydın
Süreyya Öner
Hayrettin Özgen
Adil Yaşa

SİNOP

Mahmut Alicanoğlu
Haşim Tarı

SİVAS

Adil Altay
Rahmi Çeltekli
İbrahim Göker
Rahmi Günay
Ahmet Kangel
Cevad Odyakmaz
Güner Sarısözen
Reşat Turhan
Mahmut Vural

TEKİRDAĞ

Turhan Kut
Hayri Mumcuoğlu

TOKAT

H. Ali Dizman
Reşit Önder
Bekir Şeyhoğlu

TRABZON

Ekrem Dikmen
Nazmi Ökten
Ahmet Şener
Kâmuran Ural
Ali Rıza Uzuner

TUNCELİ

Vahap Kışoğlu

URFA

Osman Ağan

Atalay Akan
Kadri Eroğan
Bekir Sami Karahanlı
Sabri Kılıç
UŞAK
Ali Rıza Akbıykoğlu

İbrahim Bulanalp
Ahmet Tahtakılıç
VAN
İhsan Bedirhanoğlu
Şükrü Köseresoğlu

YOZGAT
Turgut Nizamoğlu
Veli Uyar
ZONGULDAK
Ahmet Fuat Ak
Kenan Esengin

Fevzi Fırat
Ramiz Karakaşoğlu
Suphi Konak
Sadık Tekin Müftüoğlu
Mehmet Ali Pestilci
Yusuf Ziya Yücebilgin

[Çekinserler]

KONYA
İrfan Baran

SAKARYA
Hami Tezkan

[Oya kabulmıyanlar]

ADANA
Kasım Gülek
Ahmet Karamüftüoğlu
Melih Kemal Küçüktepepınar
Ahmet Topaloğlu
ADİYAMAN
Arif Atalay (İ.)
Mehmet Özbay
AFYON KAHİSAR
Veli Başaran
Hasan Dinçer (B.)
Şevki Güler
Şükrü Yüzbaşıoğlu
AĞRI
Nevzat Güngör
AMASYA
Mustafa Kemal Karan
İsmail Sarıgöz (İ.)
ANKARA
Osman Bölükbaşı
Bülent Ecevit (B.)
Muhlis Ete
İbrahim Sıtkı Hatipoğlu
İhsan Köknal
Mehdi Mihçioğlu
Emin Paksüt
İlyas Seçkin (B.)
ANTALYA
Etem Ağva (İ.)
Nihat Su
AYDIN
Orhan Apaydın
Mustafa Şükrü Koç
Reşat Özarda (İ.)

BALIKESİR
Ahmet Aydın Bolak
Cevat Kanpulat
Ahmet İhsan Kırımlı
BİNGÖL
M. Sıddık Aydar
Halit Rıza Ünal
BİTLİS
Nafiz Giray
BOLU
Fuat Ümit
BURDUR
Fethi Çelikkbaş (B.)
Mehmet Özbey
BURSA
Hikmet Akalın
İbrahim Öktem (B.)
Ekrem Paksoy (İ.)
Mustafa Tayyar
ÇANKIRI
Kâzım Arar
Nurettin Ok (Bşk. V.)
ÇOBUM
Nuri Ahıskaloğlu
Abdurrahman Güler
Faruk Küreli
Necmi Ökten (B.)
DENİZLİ
Sinan Bosna
Mehmet Çobanoğlu
İsmail Ertan
Âtîf Şohoğlu
DİYARBAKIR
Adnan Aral (İ.)
Şehmus Arslan (İ.)

Yusuf Azizoğlu (B.)
Vefik Piringcioğlu (B.)
EDİRNE
Süleyman Bilgen
ELÂZİĞ
Nurettin Ardıçoğlu (B.)
Ömer Faruk Sanaç
ERZİNÖAN
Hüsamettin Atabeyli
ERZURUM
Turhan Bilgin
ESKİŞEHİR
Seyfi Öztürk
GAZİANTEP
Osman Orhan Bilen
Hüseyin İncioğlu (İ.)
GİRESUN
Ali Köymen
GÜMÜŞANE
Halis Bayramoğlu (İ.)
Nureddin Özdemir (İ.)
HATAY
Abdullah Cilli
Ahmet Sırrı Hocaoğlu (İ.)
İÇEL
Mazhar Arıkan
Burhan Bozdoğan
İSTANBUL
Cihad Baban
Suphi Baykam
Tahsin Demiray
Ömer Zekâi Dorman (İ.)
Saadet Evren
Orhan Eyüboğlu

Fahrettin Kerim Gökay (B.)
Ali Coşkun Kırea
Ahmet Oğuz (B.)
Oğuz Oran
Vahyi Özarar
İlhami Sancar (B.)
Selim Sarper
Zeki Zeren
İZMİR
Mehmet Ali Aytas (İ.)
Saim Kaygan
Nihat Kürşat (İ.)
KARS
Necmettin Akan
Lâtif Aküzüm
Hasan Erdoğan
Kemal Kaya
KASTAMONU
Avni Doğan
İhsan Şeref Dura (B.)
Ali Özdikmenli
KAYSERİ
Turhan Feyzioğlu (B.)
Mehmet Göker
Vedat Âli Özkan
KIRKLARELİ
Abdurrahman Altuğ
Mehmet Alâeddin Eriş
KIRŞEHİR
Ahmet Bilgin
Halil Özmen
KOCAELİ
Hâldan Kısayol
Süreyya Sofuoğlu (İ.)

KONYA

Kemal Ataman (İ.)
Selçuk Ayta
Mekki Keskin
(Bşk. V.)
Abdüssamet Kuzucu
Rüştü Özal
Fakih Özfakih
Fakih Özlen
Cahit Yılmaz

KÜTAHYA

Sezai Sarpaşar

MALATYA

Ahmet Fırat (İ.)
İsmet İnönü (Başba-
kan)
Halit Ziya Özkan

MANISA

Hilmi Okçu

MARAŞ

Kemalî Bayazıt

Ali Hüdayioğlu

Adnan Karaküçük

MARDİN

Mehmet Ali Arıkan

Esat Kemal Aybar

Talât Oğuz

MUŞ

Sait Mutlu

NEVŞEHİR

Ramazan Demirsoy

Ali Baran Numanoğlu

NİĞDE

Asım Eren (İ.)

ORDU

Ata Bodur

Şadi Pehlivanoğlu

Ata Topaloğlu

RİZE

Fuad Sirmen (Başkan)

Cevat Yağın

SAKARYA

Burhan Akdağ

Ekrem Alican (B.)

Yusuf Ulusoy

SAMSUN

Ali Fuat Alişan

Bahri Cömert

Kâmran Evliyaoğlu

Fevzi Geveci

Hüseyin Özalp (İ. Ü.)

Osm an Şahinoğlu

SİNOP

Mustafa Kaptan

Cemil Karahan

SİVAS

Sebati Hastaoğlu (İ.)

Tahsin Türkay

TEKİRDAĞ

Fethi Mahramlı

Orhan Öztrak (B.)

TOKAT

Sabahattin Baybura (İ.)

Mehmet Kazova (İ.)

Zeyyat Kocamemi

Ali Rıza Ulusoy (İ.)

TRABZON

Ali Şakir Ağanoglu

Selâhattin Güven

Zeki Yağmurdereli

TUNCELİ

Fethi Ülkü

URFA

Kemal Badıllı

Celâl Öncel (İ.)

VAN

Muhlis Görentaş (İ. Ü.)

YOZGAT

İsmail Hakkı Akdoğan
(İ.)

Mustafa Kepir

İsmet Kapısız (İ.)

Celâl Sungur (İ. Ü.)

[Açık üyelikler]

Aydın	1	Manisa	1
Erzurum	1	Muş	1
Hatay	1	Trabzon	1
İstanbul	1	Zonguldak	1
Kocaeli	1		
		Yekûn	9

Millet Meclisi

GÜNDEMİ

YÜZDÖRDÜNCÜ BİRLEŞİM

28.6.1963 Cuma

Saat : 14,00

I

A - BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

B - İKİNCİ DEFA OYA KONACAK İŞLER

1. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Hükümeti arasında Telli - Telefon irtibatı kurulmasına ve mevcut Radyo - Telgraf Servisine dair Andlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı (1/270) (S. Sayısı: 60)

2. — «Türkiye Cumhuriyeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti arasında Sermaye yatırımlarının karşılıklı olarak teşvik ve himayesine mütedair Andlaşma»nın ve bu andlaşmanın ekli Protokol ve sekiz mektubun onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı (1/313) (S. Sayısı: 133)

II

SORULAR, GENSORULAR VE GENEL GÖRÜŞME

1. — Erzurum Milletvekili Nihat Diler'in, Doğu - Anadolu'da çiftçi ailelerine, kuraklık sebebiyle kredili olarak verilen buğdayın bedelinin alınmaması hususunda ne düşünüldüğüne dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/515)

2. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Eskişehir Soğuk Hava Deposu inşaatının ne sebeple durdurulduğuna dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/519)

3. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Eskişehir Basma Fabrikası Anonim Şirketinin ne sebeple feshedildiğine dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/520)

4. — Kastamonu Milletvekili Osman Zeki Oktay'ın, Kastamonu'da inşasına başlanıp sonradan durdurulan soğuk hava deposunun ikma-

linden vazgeçildiğinin doğru olup olmadığına dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/525)

5. — Tokat Milletvekili Mehmet Kazova'nın, Tokat'ın Pazar bucağının bugüne kadar ilçe olmaması sebebine dair, İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/551)

6. — İstanbul Milletvekili Vahyi Özarar'ın, İstanbul'un Sağmalcılar köyü ile Göktepe mahiyesinin su ihtiyacının halli için ne düşünüldüğüne ve bu yerlere birer sağlık merkezi açılmasına lüzum görülüp görülmediğine dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/582)

7. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Antalya ilinin imar plânında, son üç yıl içinde, kaç defa tadilat yapıldığına dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/583)

8. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Gazipaşa ovasındaki akarsuların ıslahı ile ovanın sulanması konusunda ne düşünüldüğüne dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/584)

9. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Serik ilçesi içme suyunun ihtiyaca cevap vermediği konusunda bir talep yapıp yapılmadığına ve elektrik üretiminin ihtiyaca yeter olup olmadığına dair, İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/585)

10. — Giresun Milletvekili Mustafa Kemal Çilesiz'in, ormanların korunması ve orman bölgesinde yaşayan vatandaşların geçimlerinin temini için ne gibi tedbirler düşünüldüğüne dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/588)

11. — Amasya Milletvekili Nevzat Şener'in, Gümüşhacıköy ve Göynücek ceza evlerinin ıslahı veya yeniden inşası hakkında ne düşünüldüğüne dair Adalet Bakanından sözlü sorusu (6/589)

12. — Çanakkale Milletvekili A. Nihat Akay'ın, Batı - Trakya'da, halen faaliyette kaç Türk ilkokulu, ortaokulu ve lisesi bulunduğu

na ve bu okulların öğretim ve öğretmen durumlarına dair, Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu. (6/591)

13. — Kastamonu Milletvekili Ali Özdikmenli'nin, Kastamonu ilinin evvelce ilçesi olan ve sonradan köy haline getirilen Abana'nın, yeniden ilçe haline getirilmesinin düşünülüp düşünülmediğine dair, İçişleri Bakanından sözlü sorusu. (6/593)

14. — Kastamonu Milletvekili Ali Özdikmenli'nin, Kastamonu ilinin sahil ilçelerinde fındık yetiştirilmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair, Ticaret ve Tarım Bakanlarından sözlü sorusu. (6/594)

15. — Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, CEMTO Andlaşmasına dâhil memleketleri kaldırmak maksadiyle inşa edilecek Karşı - Tahran - Ankara arasındaki 600 hatlık radyo-link şebekesinin Güney bölgesinden geçirilmesi sebebine dair, Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu. (6/595)

16. — İçel Milletvekili Mazhar Arıkan'ın, Orman İdaresinin, bilhassa Güney bölgesinde, vatandaşların tapulu arazilerine ağaç dikip müdahale etmesinin doğru olup olmadığına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/596)

17. — Giresun Milletvekili Mustafa Kemal Çilesiz'in, Karayolları tarafından istimlâk edilen ve bedeli ödenen Giresun'un Piraziz PTT binasının yeniden yapılmaması sebebine dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/598)

18. — Kastamonu Milletvekili Sabri Keskin'in, Abana'nın yeniden ilçe haline getirilmesinin düşünülüp düşünülmediğine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/599)

19. — Erzurum Milletvekili Ertuğrul Akça'nın Dinamit ve trol ile balık avlamanın önlenmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair Tarım ve Ticaret Bakanlarından sözlü sorusu (6/601)

20. — Edirne Milletvekili İhâmi Ertem'in, Dış memleketlerde tahsilde bulunan öğrencilere ödenen döviz miktarının neye göre tesbit olunduğuna dair Maliye ve Millî Eğitim Bakanlarından sözlü sorusu (6/603)

21. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, gecekondulu yapan vatandaşlara beledi-

ylerce verilen para cezaları hakkında ne düşünüldüğüne dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/605)

22. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, şehirlerdeki sokak ile köy isimlerinin hangi sebeple değiştirildiğine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/606)

23. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, tren ücretlerinde yapılan indirimlerin öğretmen ve öğrencilere neden tatbik edilmediğine dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/607)

24. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Devlet Su İşleri tarafından çiftçilerden alınan su ücretlerinin geçici veya devamlı olarak alınmaması hakkında ne düşünüldüğüne dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/608)

25. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, ithal edilen traktör, motor ve aletlerinin çiftçilere ucuz satılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Tarım Bakanından sözlü sorusu. (6/609)

26. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Zirai Donatım Kurumu tarafından ithal ve monte edilen traktörlerin çiftçilere geç verilmesi sebebine dair Tarım Bakanından sözlü sorusu. (6/610)

27. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Elmalı - Fethiye yolunun geçide açılması ve Elmalı Karagöl'ünün kurutulması hususunda ne düşünüldüğüne dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu. (6/611)

28. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Antalya Devlet Hastanesinin, son beş yıl içinde, kaç defa teftiş edildiğine dair Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü sorusu. (6/613)

29. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Ankara'da inşa edilecek olan Gülhane Askerî Tıp Akademisi binasının durumuna dair Millî Savunma Bakanından sözlü sorusu (6/614)

30. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, İpsala Karpuzlu köyünde oturan Nazmi Baş'ın emniyet karakolunda dövüldüğünün doğ-

ru olup olmadığına dair Adalet ve İçişleri Bakanlarından sözlü sorusu (6/615)

31. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, muhtelif bakanlıklar tarafından mükerrer olarak kurulan tesislere dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/616)

32. — Tekirdağ Milletvekili Turhan Kut'un, Erzurum İmam - Hatip Okulunda vukubulan boykot olayının, basında belirtilen tarzda cereyan edip etmediğine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/617)

33. — İstanbul Milletvekili Oğuz Oran'ın, Kıbrıs'ta Anayasanın Makarios Hükümeti tarafından ihlâl edilmesi konusunda ne düşünüldüğüne dair, Dışişleri Bakanından sözlü sorusu (6/618)

34. — Tokat Milletvekili Mehmet Kazova'nın, Almus ilçesine bağlı baraj gölü içerisinde kalan bir kısım arazinin istimlak bedellerinin ne zaman verileceğine dair, Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/619)

35. — İstanbul Milletvekili Saadet Evren'in Koalisyon Hükümetinin, işe başladığı tarihten bu yana, Kıbrıs Anayasasının ve Andlaşmaların tam olarak uygulanmasını sağlamak bakımından tatbik ettiği tedbirlere dair, Dışişleri Bakanından sözlü sorusu (6/620)

36. — Çankırı Milletvekili Rahmi İnceler'in, köy kalkınması hususunda ne düşünüldüğüne dair, Başbakan'dan sözlü sorusu (6/621)

37. — Burdur Milletvekili Mehmet Özbey'in, şehirler üzerinde uçuşu menedici bir hüküm olup olmadığına ve Ankara üzerinde çarpışarak düşen uçak olayına dair, Millî Savunma ve Ulaştırma Bakanlarından sözlü sorusu (6/622)

38. — İzmir Milletvekili Arif Ertunga'nın, il ve ilçelerde ziraat odalarının kurulmaması sebebine dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/623)

39. — Siirt Milletvekili Süreyya Öner'in, Kurtalan, Beşiri, Batman ve Sinan mıntakalarında ekilen tohumluk buğdayların ıslahı hususunda ne düşünüldüğüne dair Tarım ve Ticaret Bakanlarından sözlü sorusu (6/624)

40. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, memleketimizde istihsal edilen palamut miktarı-

na ve bunun nerede istihlak edildiğine dair Tarım ve Ticaret Bakanlarından sözlü sorusu (6/625)

41. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Edirne İlinde kurutulan arazi miktarına ve bu arazilerin ne suretle dağıtılacağına dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/626)

42. — İsparta Milletvekili Ali İhsan Balım'ın, pilot bölge olan İsparta çevresinde, 1963 ve 1964 ve 1965 yıllarında tarım ve sanayi alanlarında ne gibi tesisler yapılacağına dair Tarım ve Sanayi Bakanlarından sözlü sorusu (6/627)

43. — İsparta Milletvekili Ali İhsan Balım'ın, memleketimizde, son beş yıl içinde, ne kadar difteri ve boğmaca vakası olduğuna ve bu hastalıklardan kaç çocuk öldüğüne dair Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü sorusu (6/628)

44. — İsparta Milletvekili Ali İhsan Balım'ın, yurdumuzda, son on yıl içinde ne kadar tifo ve paratifo vakası olduğuna ve bu hastalıklar sebebiyle kaç ölüm tesbit edildiğine dair Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü sorusu (6/629)

45. — Ordu Milletvekili İzzettin Ağaoglu'nun, 1962 yılı fındık mahsulü için tesbit edilen ihraç fiyatının hangi esaslara istinadettiğine ve bu fiyattan aşağı satış teklifi olup olmadığına dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/630)

46. — Erzurum Milletvekili Gıyasettin Karaca'nın, Doğu ve Güney - Doğu Anadolu bölgelerinde, 1962 yılı içinde çiftçi ve muhtaç halka dağıtılan hayvan yemi ve buğday bedellerinin affının düşünülüp düşünülmediğine dair Tarım ve Ticaret Bakanlarından sözlü sorusu. (6/631)

47. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, halk tarafından sabun yerine kullanılmakta bulunan deterjanların insan cildine ve hazım cihazına zararlı olduğunun doğru olup olmadığına dair Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü sorusu. (6/632)

48. — Kırşehir Milletvekili Halil Özmen'in, Hirfanlı Barajı gölünün etrafında bulunan arazinin sulanması ve bu araziden bol miktarda mahsul sağlanması hususunda ne düşünüldüğüne

dair Tarım ve Bayındırlık Bakanlarından sözlü sorusu. (6/633)

40. — Kırşehir Milletvekili Halil Özmen'in, Keskin - Kırıkkale ile Keskin - İğdebeli arasındaki şose yollarının ne zaman asfaltlanacağına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu. (6/634)

50. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, pancar fiyatlarının artırılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/635)

51. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, hububatın bugünkü satış fiyatıyla ilerde tesbit olunacak satış fiyatı arasında bir fark olup olmayacağına dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/636)

52. — Eskişehir Milletvekili Celâlettin Uzer'in, tarımsal plânlamaya yarar bir harita veya raporun bulunup bulunmadığına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/637)

53. — Kırşehir Milletvekili Halil Özmen'in, beş yıllık kalkınma plânı ile Kırşehir'e ne gibi büyük bir yatırım yapılacağına dair Başbakanından sözlü sorusu (6/638)

54. — Muğla Milletvekili Hilmi Baydur'un, Muğla iline, 1963 yılında, turizm bakımından ne yapıldığına ve yapılması düşünülen işlere dair Basın - Yayın ve Turizm Bakanından sözlü sorusu (6/639)

III

ÖNCELİKLE GÖRÜŞÜLMESİ KARARLAŞTIRILAN İŞLER

1. — Balıkesir Milletvekili Mehmet Tiritoglu ve 7 arkadaşının, 6785 sayılı İmar Kanununa geçici bir madde eklenmesi hakkında kanun teklifi ve İçişleri ve İmar ve İskân komisyonları raporları (2/65) (S. Sayısı : 83 e ek) [Dağıtma tarihi : 27 . 4 . 1963]

× 2. — Tapulama kanunu tasarısı ile Adana Milletvekili Kemal Sarıbrahimoğlu'nun, 5602 sayılı Tapulama Kanununun 6335 sayılı Kanunla muaddel 13 ncü maddesi (D) bendinin zilyedliğin iskatından on sene evvel tesis edilmiş vergi kaydı aranması şartının kaldırılması suretiyle tadiline, bu maddeye (E) bendinin başlığı ile yeni bir bendin ilâvesine ve bu maddenin (E) ve (F) bentlerinin, (E) bendinin,

(F) ve (F) bendinin (G) olarak değiştirilmesine ve aynı kanunun 35 nci maddesine iki fıkra ilâvesine ve birinci fıkranın tadili ile üçüncü fıkra olarak değiştirilmesine dair, İzmir Milletvekili Mustafa Uyar'ın, 5602 sayılı Tapulama Kanununun 31, 32 ve 33 ncü maddeleri ile 34 ncü maddesinin 4 ncü fıkrasının değiştirilmesine dair ve Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, 5602 sayılı Tapulama Kanununun 52 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifleri ve Geçici Komisyon raporu (1/211, 2/35, 2/76, 2/122) (S. Sayısı : 210) [Dağıtma tarihi : 25 . 5 . 1963]

3. — Yozgat Milletvekili Mustafa Kepir'in, köylü ve çiftçilerin T. C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi kooperatiflerine olan borçlarının taksitlendirilmesi hakkında kanun teklifi ile Kastamonu Milletvekili Sabri Keskin ve dört arkadaşının köylü ve çiftçilerin T. C. Ziraat Bankasına olan bazı borçlarının taksitlendirilmesine dair kanun teklifi ve Geçici Komisyonu raporu (2/300, 2/311) (S. Sayısı : 33 e 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 9 . 5 . 1963]

× 4. — 1960 malî yılı içinde sürekli görevle yabancı memleketlerde bulunan memurlara emsalli olarak ödenmiş bulunan aylıklar hakkında kanun tasarısı ve Dışişler, Maliye ve Plân komisyonları raporları (1/213) (S. Sayısı : 199) [Dağıtma tarihi : 16 . 5 . 1963]

IV

A - HAKLARINDA İVEDİLİK KARARI VERİLEN İŞLER

B - TÜZÜK GEREĞİNCE BİR DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

× 1. — 1963 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Karma Bütçe Komisyonu raporuna dair C. Senatosu ve Karma Bütçe Komisyonu Başkanlıkları tezkereleri (M. Meclisi 1/468; C. Senatosu 1/245) (S. Sayısı : 280) [Dağıtma tarihi : 26 . 6 . 1963]

V

İKİ DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

A - İKİNCİ GÖRÜŞÜLMESİ YAPILACAK İŞLER

B - BİRİNCİ GÖRÜŞÜLMESİ YAPILACAK İŞLER

× 1. — Gümrük giriş tarife cetvelinin 28.02 pozisyonunun sonundaki ihtar hükmünün değiştirilmesine dair olan Bakanlar Kurulu kararnamelelerinin onaylanması hakkında kanun tasarısı ve Gümrük ve Tekel, Maliye ve Plân komisyonları raporları. (1/225) (S. Sayısı : 120) [Dağıtma tarihi : 1 . 4 . 1963]

2. — Toprak Mahsulleri Ofisi Kanununun ikinci maddesinin (A) bendinin ikinci fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı ve Ticaret, Tarım ve Plân komisyonları raporları (1/297) (S. Sayısı : 123) [Dağıtma tarihi : 1 . 4 . 1963]

3. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, Beden Terbiyesi Kanununun 4 ncü ve 13 ncu maddesinin kaldırılmasına dair kanun teklifi ve İçişleri Komisyonu raporu (2/386) (S. Sayısı : 128) [Dağıtma tarihi : 4 . 4 . 1963]

4. — Karasuları kanunu tasarısı ve Dışişleri, Millî Savunma ve İçişleri komisyonları raporları (1/206 S. Sayısı : 156) [Dağıtma tarihi : 26 . 4 . 1963]

× 5. — Kan gruplarının tâyinine yarıyan reaktiflerin mübadelesi hakkında Avrupa Andlaşması ve ek Protokolün onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun tasarısı ve Sağlık ve Sosyal Yardım ve Dışişleri komisyonları raporları (1/349) (S. Sayısı : 161) [Dağıtma tarihi : 9 . 5 . 1963]

× 6. — Özel tıbbi tedavi ve termo - iklimatik kaynaklar, alanında karşılıklı yardımlaşmaya dair Avrupa Andlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı ve Sağlık ve Sosyal Yardım ve Dışişleri komisyonları raporları (1/351) (S. Sayısı : 162) [Dağıtma tarihi : 9 . 5 . 1963]

× 7. — 1938 - 1939 yıllarında İngiltere ve Fransa hükümetlerinden temin edilen Teslihat kredilerinin mahsup şekli hakkında kanun tasarısı ve Millî Savunma, Dışişleri ve Plân komisyonları raporları. (1/214) (S. Sayısı : 216) [Dağıtma tarihi : 30 . 5 . 1963]

8. — Millî Savunma Bakanlığı orta sanat okulları hakkında kanun tasarısı ve Millî Sa-

vunma ve Plân komisyonları raporları. (1/263) (S. Sayısı : 219) [Dağıtma tarihi : 30 . 5 . 1963]

× 9. — Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının statüsünde yapılan değişikliğin onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun tasarısı ve Dışişleri ve Çalışma komisyonları raporları. (1/304) (S. Sayısı : 222) [Dağıtma tarihi : 30 . 5 . 1963]

10. — Karayolları Genel Müdürlüğü kuruluş ve görevleri hakkındaki Kanunun 8 nci maddesinin sonuna bir fıkra eklenmesine dair kanun tasarısı ve Bayındırlık ve Plân komisyonları raporları (1/341) (S. Sayısı : 238) [Dağıtma tarihi : 8 . 6 . 1963]

11. — Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı cetvellerin Bayındırlık Bakanlığı kısmında değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bayındırlık ve Plân komisyonları raporları (1/342) (S. Sayısı : 239) [Dağıtma tarihi : 8 . 6 . 1963]

12. — 2000 sayılı Kanunun 3 ncü maddesinin ikinci fıkrasının kaldırılmasına dair kanun tasarısı ve Adalet, Sağlık ve Sosyal Yardım ve Plân komisyonları raporları (1/374) (S. Sayısı : 240) [Dağıtma tarihi : 8 . 6 . 1963]

13. — İstanbul Milletvekili Cihad Baban ve 5 arkadaşının, Birinci Dünya ve İstiklâl Savashlarına iştirak eden Feracullahoğlu Ahmet Fahri Özçelik'e vatani hizmet tertibinden maaş tahsisine dair kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/285) (S. Sayısı : 248) [Dağıtma tarihi : 12 . 6 . 1963]

14. — İzmir Milletvekili Mustafa Uyar ve dört arkadaşının, Türk Ceza Kanununun 455 ve 459 ncu maddelerine birer fıkra eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/323) (S. Sayısı : 252) [Dağıtma tarihi : 12 . 6 . 1963]

15. — Karacabey İlçesi Sarıbey İslâm köyü hane 8, cilt 32 ve sayfa 187 nüfusuna kayıtlı Ahmetoğlu, Sabriye'den doğma 19.10.1931 doğumlu Kerim Özkan ile Karacabey ilçesi Yenisarıbey köyü nüfusunun hane 5, cilt 25 ve sayfa 1961 sayısında kayıtlı Şevketoğlu Nazmiye'den doğma 1926 doğumlu Hasan Güneyn ölüm cezasına çarptırılmaları hakkında Başba-

kanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/568) (S. Sayısı : 253) [Dağıtma tarihi : 12 . 6 . 1963]

16. — Gümüşane Milletvekili Nureddin Özdemir ve 10 arkadaşının, 4273 sayılı Subaylar heyetine mahsus terfi Kanununun 5611, 6557 ve 7417 sayılı kanunlarla muaddel 10 ncu maddesine bir fıkra ve bu kanuna bir geçici maddede eklenmesine dair kanun teklifi ve Millî Savunma ve Plân komisyonları raporları (2/115) (S. Sayısı : 254) [Dağıtma tarihi : 12 . 6 . 1963]

× 17. — Başbakanlık Basımevi döner sermaye işletmesi kuruluşu hakkında kanun tasarısı ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (1/316) (S. Sayısı : 255) [Dağıtma tarihi : 13 . 6 . 1963]

× 18. — Ceza evleri inşası için gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişilmesi ve istikraz akdine dair kanun tasarısı ve Adalet ve Plân komisyonları raporları (1/434) (S. Sayısı : 256) [Dağıtma tarihi : 13 . 6 . 1963]

× 19. — Millî Eğitim Bakanlığında Ankara'da yaptırılacak merkez binası için gelecek yıllara geçici taahhütlere girişilmesi hakkında kanun tasarısı ve Millî Eğitim, Bayındırlık ve Plân komisyonları raporları (1/412) (S. Sayısı : 257) [Dağıtma tarihi : 13 . 6 . 1963]

20. — Erzurum Milletvekili Tahsin Telli ve 11 arkadaşının, Cumhuriyet Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir ve Aydın Üyesi Fikret Turhangil, Erzurum Milletvekili Gıyasettin Karaca ve İzmir Milletvekili Mustafa Uyar'ın, Tescil edilmeyen birleşmeler ile bunlardan doğan çocukların cezasız tescili hakkında kanun teklifleri ve İçişleri, Adalet ve Plân komisyonları raporları (2/219, 2/237, 2/238, 2/263) (S. Sayısı : 259) [Dağıtma tarihi : 15 . 6 . 1963]

21. — Klup ilçesinin Hacanan köyü hane 34, cilt 7 ve sayfa 98 sayısında nüfusa kayıtlı Saitoğlu, Sultan'dan doğma 1928 doğumlu Recep Oruç'un ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/593) (S. Sayısı : 263) [Dağıtma tarihi : 18 . 6 . 1963]

22. — İlköğretim ve Eğitim Kanununun 56 nci maddesinin (a) bendinin son paragrafının

kaldırılması hakkında kanun tasarısı ve Adalet ve Millî Eğitim komisyonları raporları (1/456) (S. Sayısı : 264) [Dağıtma tarihi : 18 . 6 . 1963]

23. — Polis Vazife ve Salâhiyet Kanununun 2 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve İçişleri Komisyonu raporu. (1/458) (S. Sayısı : 265) [Dağıtma tarihi : 19 . 6 . 1963]

× 24. — Takip ve tahsiline mahal ve imkân görülemeyen bir kısım Hazine alacaklarının silinmesi hakkında kanun tasarısı ve Plân Komisyonu raporu (1/433) (S. Sayısı : 266) [Dağıtma tarihi : 20 . 6 . 1963]

25. — Türk vatandaşlığı kanunu tasarısı ile Mardin Milletvekili Esat Kemal Aybar'ın, 1312 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununa ek kanun teklifi ve Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arkan'ın, Vatandaşlık Kanununun 10 ncu maddesine iki fıkra eklenmesine dair kanun teklifi ve İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, Türk Vatandaşlığı Kanununun 10 ncu maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Geçici Komisyon raporu (1/202, 2/18, 2/264, 2/389) (S. Sayısı : 267) [Dağıtma tarihi : 20 . 6 . 1963]

26. — Ziraat Odaları ve Ziraat Odaları Birliği Kanununun 34 ncu maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve Adalet ve Tarım komisyonları raporları (1/463) (S. Sayısı : 268) [Dağıtma tarihi : 20 . 6 . 1963]

27. — Islahı Hayvanat Kanununun 5883 sayılı Kanunla değişik 35 nci maddesine bâzı hükümler eklenmesine dair 7454 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin son fıkrasının kaldırılması hakkında kanun tasarısı ve Adalet ve Tarım komisyonları raporları (1/435) (S. Sayısı : 269) [Dağıtma tarihi : 20 . 6 . 1963]

28. — Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Millî Savunma Bakanlığı kısmında değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Millî Savunma ve Plân komisyonları raporları (1/311) (S. Sayısı : 273) [Dağıtma tarihi : 25 . 6 . 1963]

29. — 237 sayılı Taşıt Kanununa bağlı (1) sayılı cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Plân Komisyonu raporu

(1/467) (S. Sayısı 278) [Dağıtma tarihi : 25 . 6 . 1963]

30. — Menkul Kıymetler ve Kambiyo Borsaları kanunu tasarısı ve Maliye ve Ticaret komisyonları raporları (1/320) (S. Sayısı: 271) [Dağıtma tarihi: 26 . 6 . 1963]

31. — Millî Eğitim Bakanlığı Meslekî ve Teknik Öğretim Müsteşarlığı Meslekî ve Teknik Öğretim Yüksek Danışma Kurulu kanunu tasarısı ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (1/262) (S. Sayısı: 274) [Dağıtma tarihi: 26 . 6 . 1963]

32. — Anayasa Mahkemesinin kuruluşu ve yargılama usulleri hakkındaki Kanuna ilişik (1) sayılı cetvele bir kadro eklenmesine dair kanun tasarısı ve Adalet ve Plân komisyonla-

rı raporları (1/446) (S. Sayısı: 275) [Dağıtma tarihi: 26 . 6 . 1963]

33. — İstanbul Milletvekili Zeki Zeren'in, 6023 sayılı Türk Tabipleri Birliği Kanununun 28 nci maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun teklifi ve Anayasa ve Adalet komisyonları mütalâaları ile Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonu raporu (2/497) (S. Sayısı: 276) [Dağıtma tarihi: 26 . 6 . 1963]

34. — Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Bayındırlık Bakanlığı kısmına bâzı kadrolar eklenmesi hakkında kanun tasarısı ve Bayındırlık ve Plân komisyonları raporları (1/430) (S. Sayısı: 277) [Dağıtma tarihi: 26 . 6 . 1963]